

ที่ สผ ๐๐๑๒/ ว ๒๕๙

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอให้เสนอโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ขอให้เสนอโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. ข้อกำหนดเบื้องต้นการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จำนวน ๖ เรื่อง
๓. แบบเสนอโครงการวิจัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (แบบ ว.๑) จำนวน ๑ ชุด
๔. แบบฟอร์มแผนการจัดการข้อมูลวิจัย (Data Management Plan) จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีความประสงค์ที่จะให้มีการศึกษาวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ภายใต้หัวข้อวิจัย จำนวน ๖ เรื่อง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒) โดยผู้สนใจซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดต้องส่งข้อเสนอโครงการวิจัยให้มีเนื้อหาในประเด็นตามข้อกำหนดเบื้องต้นการวิจัยและจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยตามแบบ ว.๑ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) รวมถึงจัดทำแผนการจัดการข้อมูลวิจัย (Data Management Plan) ตามแบบฟอร์ม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

ผู้สนใจสามารถดาวน์โหลดรายละเอียดได้ที่เว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร http://www.parliament.go.th/view/9/เงินอุดหนุนการวิจัย/TH-TH เลือกหัวข้อ “ประกาศสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง ขอให้เสนอโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐” โดยสามารถส่งข้อเสนอโครงการวิจัยตามแบบเสนอโครงการวิจัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (แบบ ว.๑) ได้ ๒ ช่องทาง ดังนี้

๑. ทางไปรษณีย์ หรือส่งด้วยตนเอง ตามที่อยู่ “กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เลขที่ ๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐” และต้องจัดส่งเอกสารในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word มายังไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ research.thaiparliament@gmail.com ด้วย

๒. ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ research.thaiparliament@gmail.com ในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้จนถึงวันอังคารที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๙ ภายในเวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมทางโทรศัพท์ หมายเลข ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๗๖๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิโรจน์ แพทย์พันธุ์)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักวิชาการ
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๗๖๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ research.thaiparliament@gmail.com

เอกสารตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑-๔)

๑. ประกาศสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ขอให้เสนอโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

๒. ข้อกำหนดเบื้องต้นการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จำนวน ๖ เรื่อง
๒.๑ ข้อกำหนดเบื้องต้น โครงการที่มีระยะเวลา ๑๘๐ วัน จำนวน ๓ เรื่อง
๒.๒ ข้อกำหนดเบื้องต้น โครงการที่มีระยะเวลา ๙๐ วัน จำนวน ๓ เรื่อง

๓. แบบเสนอโครงการวิจัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (แบบ ว.๑)

๔. แบบฟอร์มแผนการจัดการข้อมูลวิจัย (Data Management Plan)

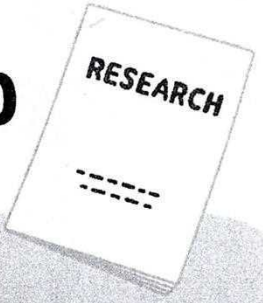
ดาวน์โหลดเอกสารตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เปิดรับ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ข้อเสนอโครงการวิจัย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

หัวข้อวิจัย
ระยะเวลาวิจัย 180 วัน
วงเงินวิจัยไม่เกิน 400,000 บาท

1. การศึกษาวิเคราะห์บทบาทด้านต่างประเทศของรัฐสภาไทยผ่านกลไกการทูตรัฐสภาในสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศ
2. นโยบาย มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชนอย่างยั่งยืน
3. การตรวจสอบความซ้ำซ้อน และการขัดกันเพื่อพัฒนากฎหมายเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศไทย

หัวข้อวิจัย
ระยะเวลาวิจัย 90 วัน
วงเงินวิจัยไม่เกิน 140,000 บาท

1. การสร้างสมดุลระหว่างสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล : มาตรการป้องกันและแก้ไขการเปิดเผยและการรั่วไหลของข้อมูลส่วนบุคคล
2. ระบบและกลไกของหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในกระบวนการนิติบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร
3. การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายของประเทศไทยเกี่ยวกับการบังคับคดีในสินทรัพย์ดิจิทัล

ตั้งแต่บัดนี้-วันอังคารที่ 8 ธันวาคม 2569
ภายในเวลา 16.30 นาฬิกา
โดยขอให้จัดส่งข้อเสนอโครงการวิจัยในทุกช่องทาง

ช่องทางในการส่งข้อเสนอโครงการวิจัย

1. ส่งทางไปรษณีย์ :
เรียน กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่ 1111 ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี
เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

2. ส่งทาง E-mail :
research.thaiparliament@gmail.com

QR Code
สำหรับดาวน์โหลดเอกสาร
และรายละเอียด

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่ กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ 0 2242 5900 ต่อ 5761

ประกาศสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ขอให้เสนอโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีความประสงค์ที่จะให้มีการศึกษาวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ภายใต้หัวข้อวิจัย จำนวน ๖ เรื่อง ดังนี้

๑. การศึกษาวิเคราะห์บทบาทด้านต่างประเทศของรัฐสภาไทยผ่านกลไกการทูตรัฐสภาในสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศ ระยะเวลาการวิจัย ๑๘๐ วัน

๒. นโยบาย มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชนอย่างยั่งยืน ระยะเวลาการวิจัย ๑๘๐ วัน

๓. การตรวจสอบความซ้ำซ้อนและการขัดกันเพื่อพัฒนากฎหมายเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศไทย ระยะเวลาการวิจัย ๑๘๐ วัน

๔. การสร้างสมดุลระหว่างสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล : มาตรการป้องกันและแก้ไขการเปิดเผยและการรั่วไหลของข้อมูลส่วนบุคคล ระยะเวลาการวิจัย ๙๐ วัน

๕. ระบบและกลไกของหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในกระบวนการนิติบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร ระยะเวลาการวิจัย ๙๐ วัน

๖. การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายของประเทศไทยเกี่ยวกับการบังคับคดีในสินทรัพย์ดิจิทัล ระยะเวลาการวิจัย ๙๐ วัน

สถาบันอุดมศึกษา สถาบันวิจัย อาจารย์ นักวิจัย และนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีความสนใจและประสงค์จะทำการศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่องดังกล่าว ต้องจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีเนื้อหาในประเด็นตามข้อกำหนดเบื้องต้นการวิจัยที่แนบมาพร้อมนี้ รวมทั้งประเด็นที่ผู้วิจัยเห็นว่าจะนำมาซึ่งผลงานวิจัยที่มีความเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดได้ที่เว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร https://www.parliament.go.th/view/9/เงินอุดหนุนการวิจัย/TH-TH เลือกหัวข้อ “ประกาศสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง ขอให้เสนอโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐” และสามารถส่งข้อเสนอโครงการวิจัยตามแบบเสนอโครงการวิจัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (แบบ ว.๑) โดยให้จัดทำหนังสือนำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสามารถนำส่งเอกสารได้ ๒ ช่องทาง ดังนี้

๑. ทางไปรษณีย์ หรือส่งด้วยตนเอง ตามที่อยู่ “กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เลขที่ ๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐” และต้องจัดส่งเอกสารในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word มายังไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ research.thaiparliament@gmail.com ด้วย

๒. ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ research.thaiparliament@gmail.com ในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้จนถึงวันอังคารที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๙ ภายในเวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมทางโทรศัพท์ หมายเลข ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๗๖๑

ประกาศ ณ วันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(นายศิโรจน์ แพทย์พันธุ์)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ข้อกำหนดเบื้องต้นการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๗๐
เรื่อง การศึกษาวิเคราะห์บทบาทด้านต่างประเทศของรัฐสภาไทยผ่านกลไกการทูตรัฐสภา
ในสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศ

๑. เหตุผลและความจำเป็น

รัฐสภาหรือสถาบันนิติบัญญัติถือเป็นองค์กรที่มีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกับประชาชนในฐานะเป็นสถาบันตัวแทนของประชาชน สามารถรับรู้ปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชนและประเทศชาติได้เป็นอย่างดี และเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ในการกำหนดกฎเกณฑ์หรือออกกฎหมายเพื่อใช้เป็นกติกาของสังคม รวมทั้งมีบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือในด้านต่าง ๆ กับภายนอกประเทศทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคีระหว่างรัฐสภาไทยกับรัฐสภานานาประเทศ ภารกิจด้านต่างประเทศของรัฐสภาหรือการทูตรัฐสภา (Parliamentary Diplomacy) เป็นบทบาทสำคัญของฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อการแลกเปลี่ยน (Exchange) การปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างประเทศ ถ่ายทอดจุดยืนและส่งเสริมความร่วมมือในฐานะตัวแทนของรัฐเพื่อสนับสนุนงานของรัฐบาลเพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมืองหรือวัตถุประสงค์อื่น ๆ โดยความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนี้จะเป็นความสัมพันธ์ที่ดี โดยฝ่ายนิติบัญญัติหรือรัฐสภาทำหน้าที่ด้านต่างประเทศไปพร้อมกับการเสริมสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีทั้งในระดับโลกและระดับภูมิภาคระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศเพื่อช่วยแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของประชาคมโลกด้วยวิถีทางการทูตรัฐสภาในด้านต่าง ๆ แบ่งได้เป็น ๒ ระดับ คือ ในระดับทวิภาคีและระดับพหุภาคี ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรให้ความสำคัญและสนับสนุนบทบาทของสมาชิกรัฐสภาในฐานะผู้แทนรัฐสภาไทยในเวทีการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์พหุภาคีกับองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ และส่งเสริมบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ทวิภาคีกับต่างประเทศในการแลกเปลี่ยนการเยี่ยมเยือนและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน

จากผลการวิจัย เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพบทบาทของรัฐสภาไทยในเวทีรัฐสภาระหว่างประเทศ (เพ็ชรัตน์ ไสยสมบัติ, ประพีร์ อภิชาตสกล, และ กฤติธี เอกวรากร, ๒๕๖๘) พบว่า การประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา (Inter-Parliamentary Union Assembly: IPU) ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๖๗ ถือเป็นเวทีสำคัญที่สะท้อนถึงบทบาทเชิงรุกและความก้าวหน้าของรัฐสภาไทยในประชาคมรัฐสภาระหว่างประเทศอย่างชัดเจน โดยเฉพาะการประชุมครั้งที่ ๑๔๖ ซึ่งจัดขึ้นในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐสภาไทยได้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันทั้งในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการลงมติในประเด็นสำคัญของประชาคมโลก ทั้งเรื่องสันติภาพและความมั่นคง ประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน ความเท่าเทียมระหว่างเพศ การพัฒนาที่ยั่งยืน และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การที่ผู้แทนไทยสามารถนำข้อเสนอไปปรับแก้และได้รับการบรรจุไว้ในเนื้อหาของข้อมติหลายฉบับถือเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ของการมีบทบาทเชิงรุก และการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๘ ซึ่งจัดขึ้นเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ถือเป็นเวทีสำคัญที่สะท้อนถึงบทบาทเชิงรุกของรัฐสภาไทยในประชาคมรัฐสภาระหว่างประเทศ คณะผู้แทนรัฐสภาไทยได้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสนับสนุนประเด็นที่สหภาพรัฐสภาให้ความสำคัญ ได้แก่ การเสริมสร้างสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การพัฒนาที่ยั่งยืน การเสริมสร้างระบบพหุภาคี ตลอดจนการเคารพกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาในเชิงสถานภาพ (Positioning) ของรัฐสภาไทยในเวทีรัฐสภาระหว่างประเทศจะพบว่า ประเทศไทยมิได้อยู่ในฐานะมหาอำนาจที่สามารถกำหนดระเบียบหรือกติกาของระบบระหว่างประเทศได้เช่นเดียวกับประเทศขนาดใหญ่ หากแต่มีสถานะเป็นรัฐขนาดกลางที่ได้รับการยอมรับ

ในฐานะสมาชิกที่มีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องและสร้างสรรค์ (Consistent and Constructive Participant) โดยประเทศไทยมีศักยภาพเพียงพอที่จะก้าวข้ามบทบาทของการเป็นเพียงผู้เข้าร่วม และสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดทิศทางเชิงนโยบายในระดับหนึ่งได้แล้ว ประกอบกับในช่วงหลายปีที่ผ่านมาได้เกิดสถานการณ์ความขัดแย้งต่าง ๆ ในโลก อาทิ สงครามรัสเซีย-ยูเครน ความขัดแย้งในตะวันออกกลาง หรือกรณีข้อพิพาทระหว่างกัมพูชาและไทย ซึ่งความขัดแย้งระหว่างประเทศสามารถส่งผลกระทบต่าง ๆ ต่อโลก ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านมนุษยธรรมและความมั่นคงทางอาหาร ความมั่นคงและอาชญากรรมข้ามชาติ ผลกระทบต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สุขภาพและสาธารณสุข เป็นต้น โดยรัฐบาลได้มีบทบาทในการดำเนินนโยบายต่างประเทศต่อปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของประเทศ

อย่างไรก็ดี แม้รัฐสภาไทยจะมีบทบาทอย่างต่อเนื่องในเวทีรัฐสภาระหว่างประเทศแต่ควรเพิ่มเติมองค์ความรู้เชิงระบบในส่วนสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศ รัฐสภาไทยใช้หลักการ ข้อมูล กระบวนการและปัจจัยใดในการกำหนดท่าที รวมถึงแนวทางหรือกรอบเชิงยุทธศาสตร์ที่ช่วยให้คณะผู้แทนรัฐสภาไทยสามารถรักษาสมดุลระหว่างผลประโยชน์แห่งชาติ หลักกฎหมายระหว่างประเทศ ความสัมพันธ์กับประเทศคู่สัมพันธ์ และบทบาทของไทยในประชาคมระหว่างประเทศ

ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาวิเคราะห์บทบาทด้านต่างประเทศของรัฐสภาไทยผ่านกลไกการทูตรัฐสภาในสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศ เพื่อส่งเสริมบทบาทของรัฐสภาไทยในเวทีการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศต่อประเด็นความท้าทายต่าง ๆ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศและความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒.๑ เพื่อศึกษาพัฒนาการ รูปแบบ และบทบาทของรัฐสภาไทยในการดำเนินงานด้านการทูตรัฐสภาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งระหว่างประเทศในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา

๒.๒ เพื่อวิเคราะห์กระบวนการกำหนดท่าทีและการตัดสินใจของรัฐสภาไทยในการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ รวมทั้งปัจจัยภายในและภายนอกที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการดังกล่าว

๒.๓ เพื่อศึกษาวิเคราะห์กรณีศึกษาความขัดแย้งระหว่างประเทศที่สำคัญ และเปรียบเทียบบทบาทของรัฐสภาไทยกับรัฐสภาต่างประเทศที่มีแนวปฏิบัติที่เหมาะสม

๒.๔ เพื่อจัดทำกรอบและข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์สำหรับการดำเนินบทบาทด้านการทูตรัฐสภาของไทย (Thai Parliamentary Diplomacy Strategy Framework) ในสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติ กฎหมายและกติกาสากล สันติภาพ มนุษยธรรม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

๓. ขอบเขตของการวิจัย

๓.๑ ศึกษาพัฒนาการการทูตรัฐสภาไทยย้อนหลังจากเวทีการประชุมระหว่างประเทศ เช่น IPU AIPA APPF และเวทีการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษากรณีสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศ ๔-๖ กรณี เช่น ความขัดแย้งรัสเซีย-ยูเครน ความขัดแย้งในตะวันออกกลาง ข้อพิพาทระหว่างไทยและกัมพูชา ประเด็นมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ฯลฯ ที่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของไทยและภูมิภาคอาเซียน รวมถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องในการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศที่สำคัญ เช่น ข้อมติ และ/หรือถ้อยแถลง รายงานการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ

๓.๒ ศึกษาวิเคราะห์บริบทโลกและภูมิภาคที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย อาทิ ภูมิรัฐศาสตร์ ประเทศมหาอำนาจ ประเด็นความขัดแย้ง กฎหมายระหว่างประเทศ ตลอดจนเวทีการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ

๓.๓ วิเคราะห์และนำเสนอกรอบและข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ทางการทูตของรัฐสภาไทยในการแสดงบทบาทในฐานะสถาบันนิติบัญญัติในเวทีการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ รวมถึงเพื่อให้ประเทศต่าง ๆ ได้ข้อมูลข้อเท็จจริงจากสถานการณ์และปัญหาจริงที่เกิดขึ้นภายใต้สภาวะความขัดแย้ง เพื่อรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ

๓.๔ ศึกษารัฐสภาต่างประเทศที่มีแนวปฏิบัติที่เหมาะสมอย่างน้อย ๓ ประเทศ

๔. คุณสมบัติ ความรู้และประสบการณ์ของผู้วิจัย

๔.๑ นักวิจัยหรือคณะวิจัย ซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่เป็นนักวิชาการหรืออาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา นักวิชาการอิสระ หรือนักวิชาการจากสถาบันวิชาการ หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สาขาวิชาการทูต หรือสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดเบื้องต้นการวิจัย โดยมีประสบการณ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ประกาศให้ทุน

๔.๒ สามารถปฏิบัติงานและควบคุมการวิจัยได้ตลอดระยะเวลาที่ได้รับทุน รวมทั้งสามารถดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดอย่างมีคุณภาพ

๔.๓ นักวิจัยหรือคณะวิจัยนำส่งแผนการจัดการข้อมูลวิจัย (Data Management Plan) ตามแบบฟอร์มที่สำนักงานฯ กำหนด

๔.๔ กรณีนักวิจัยที่มีการดำเนินการศึกษาวิจัยที่เป็นเรื่องอ่อนไหวและกลุ่มเปราะบาง จะต้องขออนุมัติการดำเนินการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของสถาบันหรือมหาวิทยาลัย ให้จัดส่งสำเนาเอกสารการอนุมัติหรือ Certificate of Approval เพื่อประกอบการทำสัญญา

๕. ระยะเวลาดำเนินการวิจัยและงบประมาณการวิจัย

๕.๑ ระยะเวลาดำเนินการวิจัยไม่เกิน ๑๘๐ วัน นับถัดจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง ทั้งนี้ ไม่นับรวมระยะเวลาที่ผู้ว่าจ้างดำเนินการตรวจสอบรายงานการวิจัยของผู้วิจัย

๕.๒ งบประมาณวิจัยไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนบาทถ้วน) โดยนำเสนอรายละเอียดของรายการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานวิจัยอย่างเหมาะสมและชัดเจน

๖. การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย

๖.๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาเฉพาะข้อเสนอโครงการวิจัยตามแบบเสนอโครงการวิจัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (แบบ ว.๑) ที่ส่งภายในระยะเวลาที่กำหนด

๖.๒ พิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยและแบบฟอร์มแผนการจัดการข้อมูลวิจัยเป็นไปตามแนวทางที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนด โดยการพิจารณาของคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาภายใต้การดำเนินการตามระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการวิจัยและพัฒนา พ.ศ. ๒๕๔๖

๖.๓ ผลการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาถือว่าเป็นที่สิ้นสุด

๗. กำหนดการส่งรายงานการวิจัยของผู้วิจัย

๗.๑ รายงานการศึกษาเบื้องต้น (Inception Report) ประกอบด้วย บทที่ ๑ (บทนำ) บทที่ ๒ (การทบทวนวรรณกรรม กรอบแนวคิดทฤษฎี/กรอบแนวคิดการวิจัย) บทที่ ๓ ระเบียบวิธีการวิจัย ภายใน ๓๐ วัน (สามสิบวัน) นับถัดจากวันลงนามในสัญญาจ้าง

๗.๒ รายงานความก้าวหน้าการวิจัยปริมาณงานไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผลงานวิจัยทั้งหมด ประกอบด้วย บทที่ ๑ (บทนำ) บทที่ ๒ (การทบทวนวรรณกรรม กรอบแนวคิดทฤษฎี/กรอบแนวคิดการวิจัย) บทที่ ๓ (ระเบียบวิธีการวิจัย) บทที่ ๔ (ผลงานวิจัย) เป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย (บางส่วน) ภายใน ๙๐ วัน (เก้าสิบวัน) นับถัดจากวันลงนามในสัญญาจ้าง

๗.๓ รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วย บทที่ ๑ (บทนำ) บทที่ ๒ (การทบทวนวรรณกรรม กรอบแนวคิดทฤษฎี/กรอบแนวคิดการวิจัย) บทที่ ๓ (ระเบียบวิธีการวิจัย) บทที่ ๔ (ผลการวิจัย) ครบทุกข้อ บทที่ ๕ (สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ บทสรุปเชิงนโยบาย บทคัดย่อ (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) และบทคัดย่อแบบกราฟิก (Graphical Abstract หรือ Visual Abstract) ภายใน ๙๐ วัน (เก้าสิบวัน) นับแต่วันที่ผู้วิจัยได้รับหนังสือแจ้งผลการตรวจรายงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๘. การจ่ายค่าจ้างวิจัย แบ่งออกเป็น ๓ (สาม) งวด ดังนี้

งวดที่ ๑ เป็นเงินร้อยละ ๓๐ ของค่าจ้างทั้งหมด เมื่อผู้วิจัยได้ทำสัญญาจ้างศึกษาวิจัยกับสำนักงานฯ

งวดที่ ๒ เป็นเงินร้อยละ ๔๐ เมื่อผู้วิจัยได้ส่งรายงานความก้าวหน้าของการวิจัยปริมาณงานไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผลงานวิจัยทั้งหมด และรายงานดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาเรียบร้อยแล้ว

งวดที่ ๓ เป็นเงินร้อยละ ๓๐ เมื่อผู้วิจัยได้ส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ตามเงื่อนไขในสัญญาจ้างศึกษาวิจัยและรายงานดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาเรียบร้อยแล้ว

๙. ค่าปรับ

หากผู้วิจัยไม่ดำเนินการตามสัญญา ให้กำหนดค่าปรับเป็นรายวันในอัตราร้อยละ ๐.๑๐ (ศูนย์จุดหนึ่งศูนย์) ของราคาค่าจ้างวิจัยทั้งหมด

๑๐. การส่งข้อเสนอโครงการวิจัย

๑. ทางไปรษณีย์ เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ และขอให้จัดส่งเอกสารในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word มายังไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ research.thaiparliament@gmail.com

๒. ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ research.thaiparliament@gmail.com โดยให้จัดส่งเอกสารทั้งในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word

๓. ทาง Google Form โดยสแกน QR Code ดังแนบ เพื่อกรอกแบบฟอร์ม พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word

๑๑. การเปิดและปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย

เป็นไปตามประกาศที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนด

๑๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๗๖๑

ข้อกำหนดเบื้องต้นการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐
เรื่อง นโยบาย มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย
ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชนอย่างยั่งยืน

๑. เหตุผลและความจำเป็น

ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทยที่ยังคงทวีความรุนแรงมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลจากสถาบันเพื่อการยุติธรรมชี้ว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีจำนวนผู้ต้องขังสูงเป็นอันดับ ๖ ของโลก และเมื่อคิดเป็นจำนวนผู้ต้องขังต่อจำนวนประชากรสูงเป็นอันดับ ๑๗ ของโลก นอกจากนี้ ยังพบว่า จำนวนผู้ต้องขังในคดียาเสพติดสูงถึงร้อยละ ๗๐ ของจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด แม้ว่าจะมีการบังคับใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีสาระสำคัญที่มุ่ง "ปรับเปลี่ยน" ผู้เสพยาเสพติดมากกว่า "ปราบปราม" โดยเปลี่ยนแปลงมุมมองจากผู้เสพเป็นผู้ป่วยมากกว่าอาชญากร เป็นการแก้ปัญหาผู้ติดยาเสพติดด้วยการบำบัดรักษามากกว่าการลงโทษทางอาญา แต่ปัญหาการกลับไปเสพซ้ำของผู้ผ่านการบำบัดยังคงเป็นการท้าทายสำคัญ ข้อมูลจากสถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีจำนวนผู้ป่วยยาเสพติดทั้งหมด ๗,๓๔๔ คน ในจำนวนนี้มีผู้ป่วยยาเสพติดกลับเข้ามารักษาซ้ำจำนวน ๒,๘๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๑๘ ของจำนวนผู้ป่วยยาเสพติดทั้งหมด และในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีจำนวนผู้ป่วยยาเสพติดทั้งหมด ๖,๔๔๐ คน ในจำนวนนี้มีผู้ป่วยยาเสพติดกลับเข้ามารักษาซ้ำจำนวน ๒,๗๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๔๔ ของจำนวนผู้ป่วยยาเสพติดทั้งหมด สะท้อนให้เห็นว่า การบริหารจัดการยาเสพติดในประเทศไทยยังไม่มีประสิทธิภาพ วิกฤตยาเสพติดในประเทศไทยส่งผลกระทบอย่างมากต่อทั้งระบบยุติธรรม ระบบเรือนจำ ระบบสาธารณสุข และโครงสร้างทางสังคมโดยรวม ดังนั้น การปฏิรูปกระบวนการแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของทั้งผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและประชาชนโดยรวม

ปัญหายาเสพติดเป็นความท้าทายที่ซับซ้อนซึ่งส่งผลกระทบต่อประชากรหลายล้านคนทั่วโลก ปัญหาดังกล่าวครอบคลุมตั้งแต่บุคคลที่มีปัญหาการใช้ยาเสพติดไปจนถึงชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการค้ายาเสพติดและอาชญากรรม ปัญหายาเสพติดเป็นวงจรของปัญหาที่มีความเชื่อมโยงกับองค์กรอาชญากรรม (Organized Crime) การทุจริตคอร์รัปชัน อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ และการก่อการร้าย ทำให้ประเทศไทยต้องสูญเสียทรัพยากรบุคคลและต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมากในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ยาเสพติดจึงเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติและส่งผลให้ประเทศไทยเสียชื่อเสียงจากการถูกมองว่า เป็นแหล่งผลิตและค้ายาเสพติด รัฐบาลทุกชุดที่ผ่านมาได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมีมาตรการหลัก คือ ๑) การปราบปรามขั้นเด็ดขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด ทำลายเครือข่ายผู้ค้า ยึดทรัพย์สิน ตัดวงจรทุนเทา ๒) การป้องกันเชิงรุก โดยสกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติดบริเวณชายแดน สร้างภูมิคุ้มกันให้ชุมชนหรือสถาบันการศึกษา และ ๓) การบำบัดรักษาเปลี่ยนผู้เสพเป็นผู้ป่วยเข้าระบบบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคม จนถึงปัจจุบัน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๙ รัฐบาลโดยนายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรี ได้มีการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญในการปราบปรามยาเสพติดที่เป็นภัยคุกคาม ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมถึงผลักดันให้มีศูนย์บำบัดยาเสพติดทุกอำเภอเพื่อให้ผู้เสพสามารถเข้ารับการบำบัดรักษาฟื้นฟู ตลอดจนบังคับใช้กฎหมายเพื่อขจัดยาเสพติดอย่างจริงจัง และขณะนี้ได้มีการบังคับใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด ซึ่งมี ๕ แนวคิดสำคัญ คือ ๑) การจัดโครงสร้างกลไกในการจัดการปัญหายาเสพติดให้มีความสอดคล้องกันมากยิ่งขึ้น ๒) การจัดทำนโยบายเกี่ยวกับยาเสพติด

ในการนำไปใช้ในทางการแพทย์และเศรษฐกิจอย่างมีความเหมาะสมและสมดุล ๓) การมองปัญหาผู้เสพยาเสพติดในมิติของปัญหาสุขภาพไม่ใช่เพียงเรื่องอาชญากรรม ๔) การลงโทษผู้กระทำผิดให้ได้สัดส่วนและเหมาะสมกับการกระทำผิด และ ๕) การมุ่งเน้นทำลายเครือข่ายยาเสพติดมากกว่าการดำเนินคดีแก่ผู้เสพรายย่อย

นับแต่ที่ได้มีการบังคับใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นมา พบว่า ยังมีช่องว่างของกฎหมายที่ทำให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยเฉพาะภายหลังจาก การปลดล็อกกัญชาและกระท่อมออกจากบัญชียาเสพติดให้โทษ หลายภาคส่วนมีความเห็นตรงกันว่า เด็กและเยาวชนเข้าถึงกัญชาและกระท่อมเพื่อการนันทนาการเพิ่มขึ้นอย่างมาก ทั้งนี้ ข้อมูลจากศูนย์ข้อมูลและสถิติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็ก พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีเด็กและเยาวชนกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติดจำนวน ๓,๓๕๖ คดี ๓,๒๑๕ คน (เด็กและเยาวชนที่มีหลายคดี นับเฉพาะคดีที่มีอัตราโทษสูงสุด) ซึ่งเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับสารเสพติดประเภทกัญชาจำนวน ๓,๔๕๙ คดี ๓,๑๘๑ คน ใบกระท่อม จำนวน ๒๖๙ คดี ๒๕๔ คน สารผสมน้ำต้มใบกระท่อมจำนวน ๑,๔๔๙ คดี ๑,๓๔๖ คน ดังนั้น การแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงเป็นปัญหาสำคัญที่ควรได้รับการแก้ไข และการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้มีประสิทธิภาพจึงต้องอาศัยความร่วมมือในทุกภาคส่วน ซึ่งนอกจากจะเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงแล้ว ครอบครัว ชุมชน ถือว่ามีส่วนสำคัญตั้งแต่การป้องกันปัญหายาเสพติด การเฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชน การให้ความช่วยเหลือผู้ที่ต้องการเข้ารับการบำบัดรักษาตลอดจนการแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับยาเสพติด ประกอบกับสถาบันนิติบัญญัติโดยประธานสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะประธานรัฐสภา (นายโสภณ ซารัมย์) ให้ความสำคัญกับการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ทั้งในส่วนของการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและการออกแบบมาตรการที่มีความเข้มข้น เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาวิจัยนโยบาย มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชนอย่างยั่งยืน โดยนำเสนอรูปแบบของมาตรการทางกฎหมายในการแก้ไขปัญหายาเสพติดเชิงพื้นที่อย่างรอบด้าน เพื่อป้องกัน ปราบปราม และควบคุมยาเสพติดที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒.๑ ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดประเภทต่าง ๆ ในชุมชน

๒.๒ ศึกษาวิเคราะห์นโยบายของรัฐบาล และแนวทางการดำเนินงานของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหายาเสพติด และมาตรการทางกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมายในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน

๒.๓ นำเสนอรูปแบบ (Model) ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดที่เข้มข้นและเหมาะสมเชิงบูรณาการ เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยจากยาเสพติดในชุมชน และลดอัตราการกลับมาเสพติดซ้ำอย่างยั่งยืน

๓. ขอบเขตของการวิจัย

๓.๑ ขอบเขตพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย

ศึกษาวิจัยเชิงลึกในพื้นที่ชุมชนเป็นกรณีศึกษาจำนวน ๑ แห่ง โดยเลือกพื้นที่ชุมชนที่มีปัญหาความซับซ้อนของปัญหายาเสพติดสูง และมีการดำเนินงานด้านการบำบัดฟื้นฟูโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBTx) หรือ

มีมาตรการในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างมีประสิทธิภาพ และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย เช่น ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ครอบครัวของผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู คนที่อยู่ในชุมชนที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุข เจ้าหน้าที่ศูนย์อำนวยการและศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระดับพื้นที่ เจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค รวมถึงผู้รับผิดชอบกลไกการบำบัดฟื้นฟูโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

๓.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา

๑) ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ชุมชน สาเหตุและปัจจัยของปัญหา จำนวน/สถิติที่เกี่ยวข้องสำหรับการวิเคราะห์สถานการณ์ความรุนแรงของปัญหายาเสพติดภายหลังการประกาศใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด วิเคราะห์ความแตกต่างของการเข้าถึงยาเสพติดและผลกระทบที่เกิดขึ้นตามเพศ อายุ ความบกพร่องของร่างกาย และฐานะทางเศรษฐกิจ รวมถึงการดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาและการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาสังคม

๒) ศึกษาวิเคราะห์นโยบายของรัฐบาล แผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ผลการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ช่องว่างทางกฎหมาย มาตรการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และมาตรการในการติดตามผู้ที่เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดในพื้นที่ชุมชน

๓) ศึกษาวิเคราะห์การป้องกันและปราบปรามปัญหายาเสพติดของประเทศที่มีนโยบายและมาตรการทางกฎหมายและการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพในมิติเชิงกฎหมายและมิติการบริหารจัดการในระดับต่าง ๆ อย่างน้อย ๓ ประเทศ

๔) นำเสนอรูปแบบ (Model) การแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชุมชนที่สามารถเป็นต้นแบบโดยกำหนดมาตรการที่ชัดเจนและสามารถขับเคลื่อนได้อย่างเป็นรูปธรรมในการแก้ไขปัญหาให้กับพื้นที่อื่นของประเทศไทย

๓.๓ จริยธรรมการวิจัยและการคุ้มครองข้อมูล

ผู้วิจัยต้องดำเนินการวิจัยโดยยึดหลักจริยธรรมการวิจัยอย่างเคร่งครัด การให้ข้อมูลขึ้นอยู่กับความสมัครใจของผู้ให้ข้อมูล การไม่เปิดเผยตัวตน การรักษาความลับ และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูลไม่ว่าในทางใด ๆ พร้อมทั้งปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเคร่งครัด โดยเก็บ ใช้ เปิดเผย และจัดเก็บข้อมูลเท่าที่จำเป็นต่อการวิจัย และต้องมีมาตรการป้องกันมิให้เปิดเผยตัวตนได้

๔. คุณสมบัติ ความรู้และประสบการณ์ของผู้วิจัย

๔.๑ นักวิจัยหรือคณะวิจัย ซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่เป็นนักวิชาการหรืออาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา นักวิชาการอิสระ หรือนักวิชาการจากสถาบันวิชาการ หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาอาชญาวิทยา หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดเบื้องต้นการวิจัย โดยมีประสบการณ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ประกาศให้ทุน

๔.๒ สามารถปฏิบัติงานและควบคุมการวิจัยได้ตลอดระยะเวลาที่ได้รับทุน รวมทั้งสามารถดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดอย่างมีคุณภาพ

๔.๓ นักวิจัยหรือคณะวิจัยนำส่งแผนการจัดการข้อมูลวิจัย (Data Management Plan) ตามแบบฟอร์มที่สำนักงานฯ กำหนด

๔.๔ กรณีนักวิจัยที่มีการดำเนินการศึกษาวิจัยที่เป็นเรื่องอ่อนไหวและกลุ่มเปราะบาง จะต้องขออนุมัติการดำเนินการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของสถาบันหรือมหาวิทยาลัย ให้จัดส่งสำเนาเอกสารการอนุมัติหรือ Certificate of Approval เพื่อประกอบการทำสัญญา

๕. ระยะเวลาดำเนินการวิจัยและงบประมาณการวิจัย

๕.๑ ระยะเวลาดำเนินการวิจัยไม่เกิน ๑๘๐ วัน นับถัดจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง ทั้งนี้ ไม่นับรวมระยะเวลาที่ผู้ว่าจ้างดำเนินการตรวจรายงานการวิจัยของผู้วิจัย

๕.๒ งบประมาณวิจัย ๔๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนบาทถ้วน) โดยนำเสนอรายละเอียดของรายการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานวิจัยอย่างเหมาะสมและชัดเจน

๖. การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย

๖.๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาเฉพาะข้อเสนอโครงการวิจัยตามแบบเสนอโครงการวิจัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (แบบ ว.๑) ที่ส่งภายในระยะเวลาที่กำหนด

๖.๒ พิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยเป็นไปตามแนวทางที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนดโดยการพิจารณาของคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาตามระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการวิจัยและพัฒนา พ.ศ. ๒๕๔๖

๖.๓ ผลการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาถือว่าเป็นที่สิ้นสุด

๗. กำหนดการส่งรายงานการวิจัยของผู้วิจัย

๗.๑ รายงานการศึกษาเบื้องต้น (Inception Report) ประกอบด้วย บทที่ ๑ (บทนำ) บทที่ ๒ (การทบทวนวรรณกรรม กรอบแนวคิดทฤษฎี/กรอบแนวคิดการวิจัย) บทที่ ๓ ระเบียบวิธีการวิจัย ภายใน ๓๐ วัน (สามสิบ) วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญาจ้าง

๗.๒ รายงานความก้าวหน้าการวิจัยปริมาณงานไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผลงานวิจัยทั้งหมด ประกอบด้วย บทที่ ๑ (บทนำ) บทที่ ๒ (การทบทวนวรรณกรรม กรอบแนวคิดทฤษฎี/กรอบแนวคิดการวิจัย) บทที่ ๓ (ระเบียบวิธีการวิจัย) บทที่ ๔ (ผลงานวิจัย) เป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย (บางส่วน) ภายใน ๙๐ วัน (เก้าสิบ) วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญาจ้าง

๗.๓ รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วย บทที่ ๑ (บทนำ) บทที่ ๒ (การทบทวนวรรณกรรม กรอบแนวคิดทฤษฎี/กรอบแนวคิดการวิจัย) บทที่ ๓ (ระเบียบวิธีการวิจัย) บทที่ ๔ (ผลการวิจัย) ครบทุกข้อ บทที่ ๕ (สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ บทสรุปเชิงนโยบาย บทคัดย่อ (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) และบทคัดย่อแบบกราฟิก (Graphical Abstract) ภายใน ๙๐ วัน (เก้าสิบ) วัน นับแต่วันที่ผู้วิจัยได้รับหนังสือแจ้งผลการตรวจรายงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๘. การจ่ายค่าจ้างวิจัย แบ่งออกเป็น ๓ (สาม) งวด ดังนี้

งวดที่ ๑ เป็นเงินร้อยละ ๓๐ ของค่าจ้างทั้งหมด เมื่อผู้วิจัยได้ทำสัญญาจ้างศึกษาวิจัยกับสำนักงานฯ

งวดที่ ๒ เป็นเงินร้อยละ ๔๐ เมื่อผู้วิจัยได้ส่งรายงานความก้าวหน้าของการวิจัยปริมาณงานไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผลงานวิจัยทั้งหมด และรายงานดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาเรียบร้อยแล้ว

งวดที่ ๓ เป็นเงินร้อยละ ๓๐ เมื่อผู้วิจัยได้ส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ตามเงื่อนไขในสัญญาจ้างศึกษาวิจัยและรายงานดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาเรียบร้อยแล้ว

๙. ค่าปรับ

หากผู้วิจัยไม่ดำเนินการตามสัญญา ให้กำหนดค่าปรับเป็นรายวันในอัตราร้อยละ ๐.๑๐ (ศูนย์จุดหนึ่งศูนย์) ของราคาค่าจ้างวิจัยทั้งหมด

๑๐. การส่งข้อเสนอโครงการวิจัย

๑. ทางไปรษณีย์ เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ และขอให้จัดส่งเอกสารในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word มายังไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ research.thaiparliament@gmail.com

๒. ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ research.thaiparliament@gmail.com โดยให้จัดส่งเอกสารทั้งในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word

๓. ทาง Google Form โดยสแกน QR Code ดังแนบ เพื่อกรอกแบบฟอร์ม พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word

๑๑. การเปิดและปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย

เป็นไปตามประกาศที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนด

๑๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๗๖๑

ข้อกำหนดเบื้องต้นการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐
เรื่อง การตรวจสอบความซ้ำซ้อน และการขัดกันเพื่อพัฒนากฎหมายเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศไทย

๑. เหตุผลและความจำเป็น

กฎหมายและระเบียบข้อบังคับของรัฐ เป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญในการกำหนดทิศทางและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ สร้างความเป็นธรรมในการแข่งขันภายใต้ระบบเศรษฐกิจสมัยใหม่ที่มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กฎระเบียบที่ออกแบบไว้ในอดีตหรือกฎระเบียบที่ออกมาเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้ามักกลายเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา กลไกสากลที่หลายประเทศนำมาใช้เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน คือการปฏิรูปกฎระเบียบ (Regulatory Reform) เพื่อมุ่งสู่การมีกฎหมายที่จำเป็น ทันสมัย และไม่สร้างภาระเกินสมควรแก่ภาคประชาชนและภาคธุรกิจ

กระบวนการนิติบัญญัติและการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมามีการตราพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบต่างๆ ออกมาบังคับใช้เป็นจำนวนมาก โดยกระบวนการยกร่างกฎหมายมีการดำเนินการแยกส่วนตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน ส่งผลให้เกิดปัญหาการทับซ้อนของกฎหมาย ทั้งในมิติของอำนาจหน้าที่เชิงสถาบัน และมิติของกระบวนการที่ประชาชนต้องปฏิบัติตาม นอกจากนี้ กฎหมายจำนวนมากขาดการทบทวนความจำเป็นตามยุคสมัย ทำให้กฎหมายเก่าที่ล้าหลังยังคงมีผลบังคับใช้ควบคู่ไปกับกฎหมายใหม่ที่ถูกตราขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์เดียวกัน โดยความซ้ำซ้อนของกฎหมายไม่ได้สร้างเพียงความยุ่งยากในทางปฏิบัติ แต่ยังก่อให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ประชาชนในระดับฐานราก และกลุ่มเปราะบางทางเศรษฐกิจ ซึ่งขาดการรับมือกับกระบวนการทางกฎหมายที่ซับซ้อน นอกจากนี้ ความไม่ชัดเจนในขอบเขตอำนาจหน้าที่ยังเปิดช่องให้เกิดการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ และบั่นทอนความเชื่อมั่นของนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ

ความซ้ำซ้อนทางกฎหมายในมิติเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อประเทศในหลายระดับ กล่าวคือ ๑) ความคลุมเครือและทับซ้อนของอำนาจหน้าที่ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ มักนำไปสู่ความขัดแย้งในการบังคับใช้กฎหมาย การตีความที่แตกต่างกัน และเปิดช่องว่างให้เกิดการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการดึงดูดการลงทุน ทั้งยังสร้างความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ เนื่องจากผู้ประกอบการรายย่อย (SMEs) และประชาชนระดับฐานรากมักขาดทรัพยากรในการรับมือกับความยุ่งยากดังกล่าว ๒) กระบวนการขออนุญาตที่ทับซ้อนและใช้เวลานาน ทำให้ธุรกิจสูญเสียโอกาสทางการตลาด สินค้าหรือบริการออกสู่ตลาดล่าช้าในระบบเศรษฐกิจยุคดิจิทัลที่วงจรธุรกิจสั้นลง ความล่าช้าเพียงไม่กี่เดือนอาจหมายถึงการสูญเสียความสามารถในการแข่งขันให้กับคู่แข่งระดับโลก และ ๓) การสร้างอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดและการบิดเบือนกลไกตลาด กฎระเบียบที่ซับซ้อนทำให้ผู้ประกอบการซึ่งทำธุรกิจขนาดเล็กไม่ให้เข้ามาแข่งขันในตลาดได้ เมื่อรายใหม่เข้าตลาดได้ยากธุรกิจขนาดใหญ่รายเดิมจึงผูกขาดหรือมีอำนาจเหนือตลาดต่อไป ส่งผลให้กลไกการแข่งขันเสรีถูกบิดเบือน และผู้บริโภคต้องรับภาระซื้อสินค้าในราคาที่สูงกว่าที่ควรจะเป็น

อย่างไรก็ตาม จากการที่สภาวะทางเศรษฐกิจมีการพัฒนาและเติบโตอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งเป็นการเปลี่ยนผ่านเชิงโครงสร้างที่เปลี่ยนกระบวนทัศน์การผลิต การบริโภค และการบริหารจัดการของทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเปลี่ยนผ่านจากระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพาทรัพยากรทางกายภาพไปสู่ระบบที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-driven) และเครือข่ายดิจิทัล ซึ่งส่งผลต่อโครงสร้างด้านเศรษฐกิจและ

ด้านกฎหมาย กล่าวคือ ๑) โครงสร้างตลาดและการผูกขาด เนื่องจากบริษัทเทคโนโลยีข้ามชาติสามารถครอบครองส่วนแบ่งตลาดและฐานข้อมูลมหาศาล ทำให้เกิดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดสำหรับผู้ประกอบการรายย่อย ๒) ความมั่นคงปลอดภัยและสิทธิมนุษยชน เมื่อข้อมูลและธุรกรรมทุกอย่างอยู่บนเครือข่าย ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการถูกโจมตีทางไซเบอร์ การเจาะระบบโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศ และการฉ้อโกงออนไลน์ จึงทวีความรุนแรงและสร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจ นอกจากนั้นการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลโมเดลธุรกิจจำนวนมากขับเคลื่อนด้วยการเก็บ รวบรวม และสร้างมูลค่าจากข้อมูลผู้ใช้งาน นำไปสู่ความเสี่ยงในการนำข้อมูลไปใช้แสวงหาผลประโยชน์โดยไม่ได้รับการยินยอมที่แท้จริงหรือการสอดส่องพฤติกรรม และ ๓) ข้อกฎหมายและการบริหารงานของรัฐ เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) กฎหมายกำกับดูแลแพลตฟอร์มดิจิทัล ความล้าหลังของกฎหมาย ซึ่งกระบวนการนิติบัญญัติแบบดั้งเดิมใช้เวลานาน ทำให้กฎหมายที่มีอยู่ไม่ครอบคลุมโมเดลธุรกิจ เช่น ทรัพย์สินดิจิทัล ทำให้เกิดช่องโหว่ทางกฎหมายที่ยากต่อการบังคับใช้ การรั่วไหลของภาษี เนื่องจากบริษัทข้ามชาติสามารถเข้ามาสร้างรายได้ในประเทศได้ ส่งผลให้รัฐสูญเสียรายได้จากการจัดเก็บภาษีนิติบุคล รวมทั้งอาจนำมาซึ่งปัญหาในเรื่องการคุ้มครองแรงงานนอกระบบ โดยแรงงานบนแพลตฟอร์มดิจิทัลมักถูกจัดสถานะเป็นผู้รับจ้างทำงานอิสระ ไม่ใช่ลูกจ้างตามกฎหมายแรงงาน ส่งผลให้กลุ่มคนเหล่านี้ขาดสวัสดิการพื้นฐาน ขาดประกันสังคม และไม่มีความมั่นคงในอาชีพ

ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาวิจัยความซ้ำซ้อนและการขัดกันของกฎหมายเศรษฐกิจดิจิทัล ทั้งในส่วนของเนื้อหา ขอบเขตการบังคับใช้หรืออำนาจหน้าที่ของหน่วยงานรัฐที่ส่งผลให้เกิดปัญหาการปฏิบัติตามกฎหมาย และสร้างภาระหรือความยุ่งยากให้แก่ประชาชนหรือภาคธุรกิจ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ ลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ และเกิดความชัดเจนในการปฏิบัติตามกฎหมาย

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒.๑ ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาความซ้ำซ้อนและขัดกันของกฎหมายเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศไทย

๒.๒ ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายเศรษฐกิจดิจิทัลของไทยและต่างประเทศ

๒.๓ นำเสนอแผนผังและตารางวิเคราะห์กฎระเบียบ (Regulatory Mapping/Matrix) ที่แจกแจงกฎหมาย หน่วยงาน ประเด็นซ้ำซ้อน ช่องว่าง และผลกระทบอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมจัดลำดับข้อเสนอแนะให้ชัดเจนว่าเรื่องใดควรยกเลิก แก้ไข รวมกฎหมาย ปรับอำนาจหน้าที่ หรือออกแนวปฏิบัติร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนและขัดกันของกฎหมายเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ขอบเขตของการวิจัย

๓.๑ ศึกษาวิเคราะห์กรณีตัวอย่างกฎหมายเศรษฐกิจดิจิทัลที่มีเนื้อหา ขอบเขตการบังคับใช้ ปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยศึกษากฎหมายระดับพระราชบัญญัติ อาทิ พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDCA) และพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมโดยมีหน่วยงาน เช่น สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ ฯลฯ โดยมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกกรณีศึกษา ได้แก่ เกณฑ์ด้านความซ้ำซ้อนและความขัดแย้งของอำนาจหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่ทับซ้อนกันในการกำกับดูแลกิจกรรมทางธุรกิจเดียวกัน เช่น แพลตฟอร์ม E-commerce ภาระกฎระเบียบ

(Regulatory Burden) เกณฑ์ด้านช่องว่างทางกฎหมายที่เกิดจากโมเดลธุรกิจใหม่ (Regulatory Gap) ต้องเป็นกรณีที่เทคโนโลยีหรือรูปแบบธุรกิจพัฒนาล้ำหน้าจนกฎหมายเดิมไม่สามารถครอบคลุมถึงได้ นำไปสู่การขาดการคุ้มครองสิทธิของประชาชนหรือรัฐเสียประโยชน์ กรณีศึกษาต้องแสดงให้เห็นถึงผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) รวมถึงผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนระดับฐานราก โดยเก็บข้อมูลจากเอกสารและจากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ ศึกษาเปรียบเทียบกรณีศึกษากลไกการตรวจสอบความซ้ำซ้อนและขัดกันของกฎหมาย โดยศึกษากรณีตัวอย่างของต่างประเทศ (อย่างน้อย ๓ ประเทศ) โดยพิจารณาเลือกประเทศที่ทำการศึกษาจากความสอดคล้องของระบบกฎหมาย ความเป็นผู้นำด้านนวัตกรรมกฎหมายดิจิทัล มีกฎหมายกำกับดูแลเศรษฐกิจดิจิทัลที่ทันสมัย เช่น กฎหมายแพลตฟอร์มดิจิทัล กฎหมายการแข่งขันทางการค้าดิจิทัล กฎหมายข้อมูลส่วนบุคคล หรือกฎหมายปัญญาประดิษฐ์ ฯลฯ การมีกลไกแก้ไขความซ้ำซ้อนและลดภาระกฎระเบียบมีกลไกทางกฎหมายหรือสถาบันที่ประสบความสำเร็จในการขจัดความซ้ำซ้อน/ขัดกันของกฎหมาย เพื่อนำเสนอ แนวทางการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาระบบกฎหมายให้เกิดการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๓ ศึกษาวิเคราะห์ช่องว่างทางกฎหมาย (Regulatory Gap) ภาระกฎระเบียบ (Regulatory Burden) ซึ่งเป็นผลกระทบสะสมและอุปสรรคทางการบริหารจัดการที่ภาครัฐกำหนดผ่านกฎหมาย และความไม่ชัดเจนของขอบเขตอำนาจหน้าที่หน่วยงานของกฎหมายเศรษฐกิจดิจิทัล ทั้งในส่วนของเนื้อหา ขอบเขตการบังคับใช้หรืออำนาจหน้าที่ของหน่วยงานรัฐที่ส่งผลให้เกิดปัญหาการปฏิบัติตามกฎหมายและสร้างภาระหรือความยุ่งยากให้แก่ประชาชนหรือภาคธุรกิจ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ ลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ และเกิดความชัดเจนในการปฏิบัติตามกฎหมาย

๔. คุณสมบัติ ความรู้และประสบการณ์ของผู้วิจัย

๔.๑ นักวิจัยหรือคณะวิจัย ซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่เป็นนักวิชาการหรืออาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา นักวิชาการอิสระ หรือนักวิชาการจากสถาบันวิชาการ หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือสาขาวิชาการทูต หรือสาขาวิชาบริหารรัฐกิจ หรือสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดเบื้องต้นการวิจัย โดยมีประสบการณ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ประกาศให้ทุน

๔.๒ สามารถปฏิบัติงานและควบคุมการวิจัยได้ตลอดระยะเวลาที่ได้รับทุน รวมทั้งสามารถดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดอย่างมีคุณภาพ

๔.๓ นักวิจัยหรือคณะวิจัยนำส่งแผนการจัดการข้อมูลวิจัย (Data Management Plan) ตามแบบฟอร์มที่สำนักงานฯ กำหนด

๔.๔ กรณีนักวิจัยที่มีการดำเนินการศึกษาวิจัยที่เป็นเรื่องอ่อนไหวและกลุ่มเปราะบาง จะต้องขออนุมัติการดำเนินการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของสถาบันหรือมหาวิทยาลัย ให้จัดส่งสำเนาเอกสารการอนุมัติหรือ Certificate of Approval เพื่อประกอบการทำสัญญา

๕. ระยะเวลาดำเนินการวิจัยและงบประมาณการวิจัย

๕.๑ ระยะเวลาดำเนินการวิจัยไม่เกิน ๑๘๐ วัน นับถัดจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง ทั้งนี้ ไม่นับรวมระยะเวลาที่ผู้ว่าจ้างดำเนินการตรวจสอบรายงานการวิจัยของผู้วิจัย

๕.๒ งบประมาณวิจัย ๓๐๐,๐๐๐ บาท (สามแสนบาทถ้วน) โดยนำเสนอรายละเอียดของรายการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานวิจัยอย่างเหมาะสมและชัดเจน

๖. การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย

๖.๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาเฉพาะข้อเสนอโครงการวิจัยตามแบบเสนอโครงการวิจัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (แบบ ว.๑) ที่ส่งภายในระยะเวลาที่กำหนด

๖.๒ พิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยเป็นไปตามแนวทางที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนด โดยการพิจารณาของคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาตามระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการวิจัยและพัฒนา พ.ศ. ๒๕๔๖

๖.๓ ผลการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาถือว่าเป็นที่สิ้นสุด

๗. กำหนดการส่งรายงานการวิจัยของผู้วิจัย

๗.๑ รายงานการศึกษาเบื้องต้น (Inception Report) ประกอบด้วย บทที่ ๑ (บทนำ) บทที่ ๒ (การทบทวนวรรณกรรม กรอบแนวคิดทฤษฎี/กรอบแนวคิดการวิจัย) บทที่ ๓ ระเบียบวิธีการวิจัย ภายใน ๓๐ วัน (สามสิบ) วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญาจ้าง

๗.๒ รายงานความก้าวหน้าการวิจัยปริมาณงานไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผลงานวิจัยทั้งหมด ประกอบด้วย บทที่ ๑ (บทนำ) บทที่ ๒ (การทบทวนวรรณกรรม กรอบแนวคิดทฤษฎี/กรอบแนวคิดการวิจัย) บทที่ ๓ (ระเบียบวิธีการวิจัย) บทที่ ๔ (ผลงานวิจัย) เป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย (บางส่วน) ภายใน ๙๐ วัน (เก้าสิบ) วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญาจ้าง

๗.๓ รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วย บทที่ ๑ (บทนำ) บทที่ ๒ (การทบทวนวรรณกรรม กรอบแนวคิดทฤษฎี/กรอบแนวติดการวิจัย) บทที่ ๓ (ระเบียบวิธีการวิจัย) บทที่ ๔ (ผลการวิจัย) ครบทุกข้อ บทที่ ๕ (สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ บทสรุปเชิงนโยบาย บทคัดย่อ (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) และบทคัดย่อแบบกราฟิก (Graphical Abstract หรือ Visual Abstract) ภายใน ๙๐ วัน (เก้าสิบ) วัน นับแต่วันที่ผู้วิจัยได้รับหนังสือแจ้งผลการตรวจรายงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๘. การจ่ายค่าจ้างวิจัย แบ่งออกเป็น ๓ (สาม) งวด ดังนี้

งวดที่ ๑ เป็นเงินร้อยละ ๓๐ ของค่าจ้างทั้งหมด เมื่อผู้วิจัยได้ทำสัญญาจ้างศึกษาวิจัยกับสำนักงานฯ

งวดที่ ๒ เป็นเงินร้อยละ ๔๐ เมื่อผู้วิจัยได้ส่งรายงานความก้าวหน้าของการวิจัยปริมาณงานไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผลงานวิจัยทั้งหมด และรายงานดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาเรียบร้อยแล้ว

งวดที่ ๓ เป็นเงินร้อยละ ๓๐ เมื่อผู้วิจัยได้ส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ตามเงื่อนไขในสัญญาจ้างศึกษาวิจัยและรายงานดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาเรียบร้อยแล้ว

๙. ค่าปรับ

หากผู้วิจัยไม่ดำเนินการตามสัญญา ให้กำหนดค่าปรับเป็นรายวันในอัตราร้อยละ ๐.๑๐ (ศูนย์จุดหนึ่งศูนย์) ของราคาค่าจ้างวิจัยทั้งหมด

๑๐. การส่งข้อเสนอโครงการวิจัย

๑. ทางไปรษณีย์ เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ และขอให้จัดส่งเอกสารในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word มายังไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ research.thaiparliament@gmail.com

๒. ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ research.thaiparliament@gmail.com โดยให้จัดส่งเอกสารทั้งในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word

๓. ทาง Google Form โดยสแกน QR Code ดังแนบ เพื่อกรอกแบบฟอร์ม พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word

๑๑. การเปิดและปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย

เป็นไปตามประกาศที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนด

๑๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๗๖๑

ข้อกำหนดเบื้องต้นการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐
เรื่อง การสร้างสมดุลระหว่างสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล: มาตรการป้องกันและแก้ไขการเปิดเผยและการรั่วไหลของข้อมูลส่วนบุคคล

๑. เหตุผลและความจำเป็น

ปัจจุบันกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศไทย มีกฎหมายสำคัญ ๒ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือ PDPA (Personal Data Protection Act) โดยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อให้สิทธิแก่ประชาชนได้มีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการที่จะให้ความคุ้มครองและรักษาสิทธิของประชาชนในฐานะเอกชน และในขณะเดียวกันเพื่อประโยชน์ด้านการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้เกิดความโปร่งใสและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ส่วนพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือ PDPA (Personal Data Protection Act) เป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเก็บรวบรวม การใช้ และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมิให้ถูกละเมิดความเป็นส่วนตัว โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ทุกคนสามารถควบคุมข้อมูลของตนเองได้อย่างแท้จริง โดยข้อมูลส่วนบุคคลตามคำนิยามในมาตรา ๖ ของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ หมายความว่า ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลซึ่งทำให้สามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม แต่ไม่รวมถึงข้อมูลของผู้ถึงแก่กรรมโดยเฉพาะ นอกจากนี้ กฎหมายทั้งสองฉบับยังได้กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเช่นเดียวกัน คือ ตามมาตรา ๒๗ ของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดห้ามผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บรวบรวมได้โดยได้รับยกเว้น ไม่ต้องขอความยินยอมตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในกฎหมายนี้ ส่วนพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๒๔ กล่าวคือ หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมิได้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามที่กฎหมายนี้ได้กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ากฎหมายทั้งสองฉบับได้ให้ความสำคัญในการคุ้มครองและการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อผู้เป็นเจ้าของข้อมูล

อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ ปรากฏข้อเท็จจริงว่า การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ การประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ การให้บริการระบบคลาวด์ การเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน และการให้บริการผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดเก็บและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลส่วนบุคคลอย่างรวดเร็ว ขณะเดียวกัน รูปแบบการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์มีความซับซ้อนมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการโจมตีระบบสารสนเทศ การโจรกรรมข้อมูล การเรียกค่าไถ่ข้อมูล การซื้อขายข้อมูลส่วนบุคคล การนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้เพื่อหลอกลวงทางการเงิน การปลอมแปลงตัวตน ตลอดจนการนำข้อมูลที่รั่วไหลไปใช้ก่ออาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อประชาชน ภาคธุรกิจ และหน่วยงานของรัฐเป็นวงกว้าง ประกอบกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อยู่ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) ส่วนพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ อยู่ภายใต้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (สคส.) ซึ่งมีหลักเกณฑ์และตีความที่อาจไม่ตรงกันและมุ่งเน้นการคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัว ยึดหลักสิทธิส่วนบุคคลและควบคุมการใช้ข้อมูล

ส่งผลในทางปฏิบัติในสภาวะความทับซ้อนและขัดกันของกฎหมายระหว่างการคุ้มครองความเป็นส่วนตัวกับการเปิดเผยเพื่อประโยชน์สาธารณะ รวมถึงขาดการประสานงานระหว่างองค์กรกำกับดูแล ประเด็นที่ต้องพิจารณาจึงไม่จำกัดเพียงความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลเท่านั้น แต่ครอบคลุมถึงการใช้ดุลพินิจในการเปิดเผยหรือปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ การรับรองสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลและการกำหนดขอบเขตข้อยกเว้นด้านความเป็นส่วนตัวให้สอดคล้องกับประโยชน์สาธารณะ เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างความโปร่งใสและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเหมาะสม

ปัจจุบันเกิดเหตุการณ์ข้อมูลส่วนบุคคลในความครอบครองของหน่วยงานรัฐรั่วไหล และถูกนำไปใช้ประโยชน์โดยมิชอบ ซึ่งมีสาเหตุทั้งจากการโจมตีทางไซเบอร์และความบกพร่องในการบริหารจัดการภายในองค์กร เช่น การกำหนดสิทธิ์เข้าถึงข้อมูล การควบคุมบุคลากรและผู้รับจ้าง การจัดซื้อจัดจ้างระบบสารสนเทศ การสำรองและทำลายข้อมูล รวมถึงการขาดระบบติดตาม ตรวจสอบ และแจ้งเหตุละเมิดที่มีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาว่า หน้าที่ของหน่วยงานรัฐในฐานะผู้ควบคุมและผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล ตลอดจนมาตรการรักษาความปลอดภัยในปัจจุบันมีความเพียงพอที่จะเป็นหลักประกันด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์หรือไม่ โดยการศึกษาจะครอบคลุมมาตรการเชิงกฎหมาย เชิงเทคนิค และเชิงองค์กร รวมถึงหลักความรับผิดชอบ การตรวจสอบย้อนกลับ การบริหารความเสี่ยง การตอบสนองต่อเหตุการณ์ และการเยียวยาเจ้าของข้อมูลอย่างทันท่วงที นอกจากความเสี่ยงด้านข้อมูลรั่วไหลแล้ว การบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในทางปฏิบัติ อาจถูกใช้เป็นข้ออ้างในการปฏิเสธหรือจำกัดการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารหรือการใช้สิทธิของบุคคลโดยมิชอบ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการเลือกปฏิบัติและกระทบต่อหลักความเสมอภาค ทั้งที่การเปิดเผยข้อมูลในบางกรณีมีกฎหมายรองรับหรือจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ จึงควรศึกษาหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการพิจารณาสัดส่วนระหว่างสิทธิในความเป็นส่วนตัว สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ประโยชน์สาธารณะ และหลักไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อป้องกันการตีความกฎหมายที่กว้างเกินไปและสร้างมาตรฐานที่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงาน ขณะเดียวกัน แม้กฎหมายจะกำหนดหน้าที่และบทลงโทษทางปกครอง แพ่ง และอาญาไว้แล้ว แต่ยังจำเป็นต้องประเมินผลสัมฤทธิ์หลังการบังคับใช้กฎหมาย ในประเด็นการลดจำนวนและความรุนแรงของเหตุข้อมูลรั่วไหล ความรวดเร็วในการระงับเหตุของหน่วยงาน การเอาผิดผู้เกี่ยวข้อง และความสามารถของผู้เสียหายในการเข้าถึงการร้องเรียนและชดเชยเยียวยาที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนตรวจสอบข้อจำกัดด้านการกำกับดูแล การบังคับตามคำสั่ง การประสานงานระหว่างหน่วยงาน ความชัดเจนของมาตรฐานขั้นต่ำ รวมถึงความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิผลของกฎหมาย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงควรมีการศึกษาวิจัยสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการกับการคุ้มครองส่วนบุคคล และมาตรการป้องกันและแก้ไขการเปิดเผยและการรั่วไหลของข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อสร้างสมดุลระหว่างสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเหมาะสม ตลอดจนลดความขัดแย้งและสร้างความเป็นเอกภาพในการบังคับใช้กฎหมายทั้งสองฉบับ

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒.๑ เพื่อศึกษาสถานการณ์ ปัญหาการบังคับใช้ และช่องว่างของกฎหมายและกลไกการปฏิบัติของหน่วยงานรัฐเกี่ยวกับการเปิดเผย การปฏิเสธการเปิดเผย และการรั่วไหลของข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งการสร้างสมดุลระหว่างสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารกับสิทธิในความเป็นส่วนตัว

๒.๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกฎหมาย กลไกกำกับดูแล และแนวปฏิบัติของต่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และการสร้างสมดุลระหว่างความโปร่งใสกับความเป็นส่วนตัว

๒.๓ เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงระบบและเครื่องมือสำหรับหน่วยงานรัฐ ครอบคลุมการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ กลไกการปฏิบัติ การตอบสนองต่อเหตุละเมิด และการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาดิจิทัลของประเทศไทย

๓. ขอบเขตของการวิจัย

๓.๑ ศึกษาและวิเคราะห์หลักการ เจตนารมณ์ บทบัญญัติ และกลไกการบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ รวมทั้งกฎหมายและกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการข้อมูลของภาครัฐ ได้แก่ หน่วยงานของรัฐ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล เจ้าหน้าที่ ผู้รับจ้างภายนอก และเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Officer: DPO)

๓.๒ ศึกษาสถานการณ์ สาเหตุ รูปแบบ ผลกระทบ และกรณีที่เกิดขึ้นจริงเกี่ยวกับการรั่วไหล การเปิดเผยโดยมิชอบ และการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานรัฐ รวมทั้งศึกษามาตรการป้องกัน ตรวจจับ ระงับเหตุ แจ้งเหตุละเมิด ตรวจสอบความรับผิด รับเรื่องร้องเรียน และเยียวยาความเสียหาย

๓.๓ ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและช่องว่างในการบังคับใช้กฎหมายและการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยครอบคลุมความสอดคล้องของกฎหมาย ประสิทธิภาพของกลไกกำกับดูแล การประสานงานระหว่างหน่วยงาน มาตรฐานความมั่นคงปลอดภัย การปฏิบัติตามคำสั่ง และการเข้าถึงกระบวนการร้องเรียนและเยียวยา ตลอดจนการใช้ดุลพินิจเพื่อสร้างสมดุลระหว่างสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ความโปร่งใส ประโยชน์สาธารณะ และสิทธิในความเป็นส่วนตัว

๓.๔ ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมาย กลไกกำกับดูแล และแนวปฏิบัติที่ดีตามกฎระเบียบคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของต่างประเทศอย่างน้อย ๔ ประเทศ ได้แก่ สหภาพยุโรป สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ฯลฯ และประเทศที่มีกฎหมายว่าด้วยเสรีภาพในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร (Freedom of Information) ที่เข้มแข็ง เพื่อนำบทเรียนด้านการสร้างสมดุลระหว่างความเป็นส่วนตัวกับความโปร่งใส การแจ้งเหตุละเมิด ความรับผิดของหน่วยงานรัฐ การเปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์สาธารณะ และการเยียวยาผู้เสียหายมาประยุกต์ใช้กับประเทศไทย

๓.๕ ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร กรณีศึกษา และความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับประเด็นศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้าน น่าเชื่อถือ และสะท้อนสภาพปัญหาในการปฏิบัติจริง

๓.๖ พัฒนาเครื่องมือและแนวทางที่หน่วยงานรัฐสามารถนำไปใช้ได้จริง ได้แก่ ตารางวิเคราะห์ช่องว่างทางกฎหมายและการปฏิบัติ (Legal Gap Matrix) แนวทางการตัดสินใจระหว่างการเปิดเผยข้อมูลกับการคุ้มครองความเป็นส่วนตัว (Disclosure vs Privacy Decision Guideline) แนวปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Breach Protocol) แบบตรวจสอบรายการสำหรับหน่วยงานรัฐ (Checklist) ข้อเสนอปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือระเบียบ และแนวทางประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๗ จัดทำข้อเสนอแนะเชิงกฎหมาย เชิงนโยบาย และเชิงปฏิบัติสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการรั่วไหลของข้อมูลส่วนบุคคล การเปิดเผยข้อมูลโดยมิชอบ และการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมลส่วนบุคคลของหน่วยงานภาครัฐ กำหนดหลักเกณฑ์และกระบวนการเปิดเผยข้อมูลที่ชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้ คุ้มครองสิทธิของเจ้าของข้อมูล และสอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาดิจิทัลของประเทศไทย ตลอดจนลดความขัดแย้งและสร้างความเป็นเอกภาพในการบังคับใช้กฎหมายทั้งสองฉบับ

๔. คุณสมบัติ ความรู้และประสบการณ์ของผู้วิจัย

๔.๑ นักวิจัยหรือคณะวิจัย ซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่เป็นอาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา นักวิชาการอิสระ หรือนักวิชาการจากสถาบันวิชาการต่าง ๆ ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาการเมืองการปกครอง เศรษฐศาสตร์ นโยบายสาธารณะ สังคมวิทยา นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ประกาศให้ทุน และมีผลงานวิชาการหรือผลงานวิจัยอันเป็นที่ประจักษ์ในระดับประเทศ หรือระดับนานาชาติ

๔.๒ สามารถปฏิบัติงานและควบคุมการวิจัยได้ตลอดระยะเวลาที่ได้รับทุน รวมทั้งสามารถดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดอย่างมีคุณภาพ

๔.๓ นักวิจัยหรือคณะวิจัยนำส่งแผนการจัดการข้อมูลวิจัย (Data Management Plan) ตามแบบฟอร์มที่สำนักงานฯ กำหนด

๔.๔ กรณีนักวิจัยที่มีการดำเนินการศึกษาวิจัยที่เป็นเรื่องอ่อนไหวและเปราะบาง จะต้องขออนุมัติการดำเนินการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของสถาบันหรือมหาวิทยาลัย ให้จัดส่งสำเนาเอกสารการอนุมัติหรือ Certificate of Approval เพื่อประกอบการทำสัญญา

๕. ระยะเวลาดำเนินการวิจัยและงบประมาณการวิจัย

๕.๑ ระยะเวลาดำเนินการวิจัยไม่เกิน ๙๐ วัน นับถัดจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง ทั้งนี้ ไม่นับรวมระยะเวลาที่ผู้ว่าจ้างดำเนินการตรวจสอบรายงานการวิจัยของผู้วิจัย

๕.๒ งบประมาณวิจัย ๑๔๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถ้วน) โดยนำเสนอรายละเอียดของรายการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานวิจัยอย่างเหมาะสมและชัดเจน

๖. การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย

๖.๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาเฉพาะข้อเสนอโครงการวิจัยตามแบบเสนอโครงการวิจัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (แบบ ว.๑) ที่ส่งภายในระยะเวลาที่กำหนด

๖.๒ พิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยเป็นไปตามแนวทางที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนด โดยการพิจารณาของคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาตามระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการวิจัยและพัฒนา พ.ศ. ๒๕๔๖

๖.๓ ผลการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาถือว่าเป็นที่สิ้นสุด

๗. กำหนดการส่งรายงานการวิจัยของผู้วิจัย

๗.๑ รายงานความก้าวหน้าการวิจัยปริมาณงานไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผลงานวิจัยทั้งหมด ประกอบด้วย บทที่ ๑ (บทนำ) บทที่ ๒ (การทบทวนวรรณกรรม กรอบแนวคิดทฤษฎี/กรอบแนวคิดการวิจัย) บทที่ ๓ (ผลการวิจัย) เป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย (บางส่วน) ภายใน ๔๕ (สี่สิบห้า) วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญาจ้าง

๗.๒ รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วย บทที่ ๑ (บทนำ) บทที่ ๒ (การทบทวนวรรณกรรม กรอบแนวคิดทฤษฎี/กรอบแนวคิดการวิจัย) บทที่ ๓ (ผลการวิจัย) บทที่ ๔ (สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ บทสรุปเชิงนโยบาย บทคัดย่อ (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) ภายใน ๔๕ (สี่สิบห้า) วัน นับแต่วันที่ผู้วิจัยได้รับหนังสือแจ้งผลการตรวจรายงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๗.๓ ข้อมูลตามแผนการจัดการข้อมูลวิจัย

๘. การจ่ายค่าจ้างวิจัย แบ่งออกเป็น ๓ (สาม) งวด ดังนี้

งวดที่ ๑ เป็นเงินร้อยละ ๓๐ ของค่าจ้างทั้งหมด เมื่อผู้วิจัยได้ทำสัญญาจ้างศึกษาวิจัยกับสำนักงานฯ

งวดที่ ๒ เป็นเงินร้อยละ ๔๐ เมื่อผู้วิจัยได้ส่งรายงานความก้าวหน้าของการวิจัยปริมาณงานไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผลงานวิจัยทั้งหมด และรายงานดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาเรียบร้อยแล้ว

งวดที่ ๓ เป็นเงินร้อยละ ๓๐ เมื่อผู้วิจัยได้ส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ตามเงื่อนไขในสัญญาจ้างศึกษาวิจัยและรายงานดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาเรียบร้อยแล้ว

๙. ค่าปรับ

หากผู้วิจัยไม่ดำเนินการตามสัญญา ให้กำหนดค่าปรับเป็นรายวันในอัตราร้อยละ ๐.๑๐ (ศูนย์จุดหนึ่งศูนย์) ของราคาค่าจ้างวิจัยทั้งหมด

๑๐. การส่งข้อเสนอโครงการวิจัย

๑๐.๑ ทางไปรษณีย์ เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ และขอให้จัดส่งเอกสารในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word มายังไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ research.thaiparliament@gmail.com

๑๐.๒ ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ research.thaiparliament@gmail.com โดยให้จัดส่งเอกสารทั้งในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word

๑๐.๓ ทาง Google Form โดยสแกน QR Code ดังแนบ เพื่อกรอกแบบฟอร์ม พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word

๑๑. การเปิดและปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย

เป็นไปตามประกาศที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนด

๑๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่ ๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๗๖๑

ข้อกำหนดเบื้องต้นการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐
เรื่อง ระบบและกลไกของหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในกระบวนการนิติบัญญัติ ของสภาผู้แทนราษฎร

๑. เหตุผลและความจำเป็น

การวิจัยเป็นเป็นรากฐานของการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตลอดจนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันบนเวทีโลก เนื่องจากการพัฒนาในด้านต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยฐานความรู้และความก้าวหน้าจากข้อค้นพบของงานวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้สามารถรองรับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว องค์กรทุกภาคส่วนจึงต้องใช้ข้อมูลจากการศึกษาวิจัยและพัฒนา เพื่อปรับตัวและกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับปัจจัยและบริบทแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม

การขับเคลื่อนกลไกการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในวงกว้างเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ซึ่งประเทศไทยมีองค์ความรู้จากผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นจำนวนมากที่ยังไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ทั้งในระดับประเทศและระดับองค์กร ด้วยสาเหตุจากการขาดความเชื่อมโยงที่มีประสิทธิภาพระหว่างภาครัฐ เอกชน และมหาวิทยาลัย การวิจัยลงทุนที่กระจัดกระจายเป็นโครงการขนาดเล็กในหลายหน่วยงาน ความซ้ำซ้อนของการศึกษาวิจัยในประเด็นเดียวกัน และการขาดแคลนบุคลากรระดับนักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์สูง รวมถึงขาดการพัฒนาองค์ความรู้ในระดับต่าง ๆ ที่จำเป็นในการยกระดับการวิจัยและนวัตกรรม นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดด้านกฎหมาย ระเบียบ และแนวทาง ตลอดจนแรงจูงใจในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ

รัฐสภาซึ่งเป็นสถาบันนิติบัญญัติจำเป็นต้องมีข้อมูลสำคัญที่ถูกต้อง ครบถ้วน ตามหลักวิชาการที่ได้จากกระบวนการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิจัย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาดำเนินงานของสมาชิกรัฐสภา คณะกรรมาธิการ และบุคคลในวงงานรัฐสภา ในการตรากฎหมาย การติดตามตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล และการพิจารณาเรื่องที่สำคัญของประเทศตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมถึงเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญให้กับประชาชน โดยเฉพาะการพิจารณาร่างกฎหมายที่มีคุณภาพและการตรวจสอบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ปัญหา ผลกระทบและบริบททางสังคม เพื่อนำเสนอข้อมูลเชิงประจักษ์และจัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหรือตรากฎหมายใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน โดยที่ผ่านมาการให้บริการวิจัยของหน่วยงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของสภาผู้แทนราษฎร มีสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ มีภารกิจสนับสนุนทุนวิจัยแก่สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัยและนักวิชาการอิสระ ในหัวข้อวิจัยเพื่อตอบสนองภารกิจงานด้านกฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินและการพัฒนาองค์กร รวมถึงมีการจัดทำเอกสารวิชาการและงานวิจัยโดยบุคลากรของกลุ่มงานฯ และเผยแพร่ผลงานวิจัยให้เกิดการใช้ประโยชน์แก่คณะกรรมาธิการ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกรัฐสภา และบุคคลในวงงานรัฐสภา ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ เอกสารรายงานวิจัย บทสรุปเชิงนโยบาย อินโฟกราฟฟิก และบรอดแคสต์ (Broad Cast) รวมถึงการเผยแพร่ผลงานวิจัยผ่านสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา ทั้งในรูปแบบเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมถึงการจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานวิจัย และการประชุม/สัมมนาต่าง ๆ โดยการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยใน

กระบวนการนิติบัญญัติเป็นลักษณะการนำองค์ความรู้จากงานวิจัย โดยนำไปใช้ประกอบการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมาธิการ

ที่ผ่านมาการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ยังมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถให้บริการข้อมูลวิจัยที่หลากหลายและเป็นเรื่องที่เฉพาะเจาะจงตามความต้องการของกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยและขาดการวางระบบและกลไกที่ชัดเจนในการสนับสนุนข้อมูลงานวิจัยให้ตรงกับกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์ ทำให้ไม่ครอบคลุมภารกิจงานของสภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภา รวมถึงการติดตามประเมินผลการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย เพื่อสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติ ซึ่งมีขอบเขตอำนาจหน้าที่กว้างขวาง และมีเรื่องเข้าสู่การพิจารณาเป็นจำนวนมาก รวมถึงขาดการวางระบบและกลไกส่งเสริมการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงบูรณาการและการติดตามประเมินผลที่ชัดเจนตามความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกรัฐสภา คณะกรรมาธิการ ผู้ปฏิบัติงาน และบุคคลในวงงานรัฐสภา เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับกำหนดแนวทางการส่งเสริมการนำผลงานไปใช้ประโยชน์ที่เฉพาะเจาะจงตรงตามความต้องการและขาดการวางระบบและกลไกที่ชัดเจน และเกิดประสิทธิภาพ จากการศึกษาพบว่า รัฐสภาต่างประเทศมีหน่วยงานสนับสนุนการวิจัยที่มีโครงสร้าง การบริหารงานบุคลากร และงบประมาณที่สอดคล้องภารกิจงานของรัฐสภา อาทิ รัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลีมีหน่วยบริการวิจัยของรัฐสภา (National Assembly Research Services: NARS) สังกัดโดยตรงกับรัฐสภาแห่งสาธารณรัฐเกาหลี รัฐสภาญี่ปุ่นมีสำนักงานวิจัยและอ้างอิงงานนิติบัญญัติอยู่ภายใต้หอสมุดแห่งชาติรัฐสภาญี่ปุ่น (The National Diet Library: NDL) รัฐสภาสหราชอาณาจักรมีสำนักงานบริการสารสนเทศของรัฐสภาสามัญ เป็นสำนักที่กำกับดูแลสำนักบริการวิจัยและสารสนเทศ รัฐสภาสหรัฐอเมริกามีสำนักงานบริการการวิจัยแห่งรัฐสภาภายใต้หอสมุดรัฐสภาอเมริกา (Library of Congress: LC) และรัฐสภาแคนาดามีหน่วยบริการข้อมูลและวิจัยรัฐสภา (Parliamentary Information and Research Service: PIRS) สังกัดหอสมุดรัฐสภาแคนาดา ซึ่งหน่วยงานวิจัยของรัฐสภาประเทศต่าง ๆ ดังกล่าว มีการให้บริการที่มีศักยภาพที่สามารถให้บริการข้อมูลสมาชิกรัฐสภาและคณะกรรมาธิการได้อย่างเพียงพอในรูปแบบและช่องทางที่หลากหลาย

ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาวิจัยระบบและกลไกของหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในกระบวนการนิติบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร โดยศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของหน่วยบริการงานวิจัยของรัฐสภาต่างประเทศ โอกาสและความท้าทายของรัฐสภาไทย เพื่อนำเสนอระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ของรัฐสภาไทยที่มีความเหมาะสม มุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้และสร้างนักวิจัยของรัฐสภา เพื่อขับเคลื่อนสถาบันนิติบัญญัติที่ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence-Informed Legislatury) ในการดำเนินงานตามภารกิจของรัฐสภา เพื่อให้ทัดเทียมกับรัฐสภาของประเทศต่าง ๆ ในระดับสากล

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒.๑ ศึกษาระบบและกลไกการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยในกระบวนการนิติบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร

๒.๒ ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการงานวิจัยให้เกิดการใช้ประโยชน์ของหน่วยงานสนับสนุนการวิจัยของรัฐสภาต่างประเทศ

๒.๓ นำเสนอระบบและกลไกของหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในกระบวนการนิติบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร ที่มีประสิทธิภาพ

๓. ขอบเขตของการวิจัย

๓.๑ ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยในกระบวนการนิติบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ทั้งในส่วนของกลุ่มเป้าหมาย รูปแบบ ช่องทาง วัตถุประสงค์การใช้ข้อมูล และกลไกการเข้าถึงของกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์ อาทิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านวิชาการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และบุคคลในวงงานรัฐสภา

๓.๒ ศึกษาวิเคราะห์การดำเนินงานสนับสนุนงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปัญหาอุปสรรคในการสนับสนุนงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ของหน่วยงานสนับสนุนการวิจัยของสภาผู้แทนราษฎร

๓.๓ ศึกษารูปแบบการดำเนินงานของหน่วยงานสนับสนุนการวิจัยของรัฐสภาต่างประเทศ (อย่างน้อย ๓ ประเทศ) ที่มีโครงสร้าง การบริหารจัดการ และรูปแบบการให้บริการวิจัยของรัฐสภาที่มีประสิทธิภาพ เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา สาธารณรัฐเกาหลี สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของหน่วยสนับสนุนงานของรัฐสภาต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ

๓.๔ ศึกษามิติการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์ โดยในอนาคตหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยควรทำหน้าที่ผู้ผลิตรายงาน แต่ควรเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ตัวกลางเชื่อมโยงความรู้ระหว่างผู้สร้างความรู้กับผู้ใช้ความรู้ (Knowledge Broker)

๓.๕ ศึกษาประเด็นท้าทายในอนาคตของหน่วยงานสนับสนุนการวิจัยของสภาผู้แทนราษฎร เพื่อนำเสนอกรอบการทำงานในการบริหารจัดการและขับเคลื่อนองค์ความรู้ไปสู่การใช้ประโยชน์ (Parliamentary Research Utilization Framework) งานวิจัยไปใช้ประโยชน์ของสภาผู้แทนราษฎรในกระบวนการนิติบัญญัติที่สามารถตอบสนองความต้องการข้อมูลวิจัยให้กับสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกรัฐสภา และคณะกรรมาธิการ ตลอดจนบุคคลในวงงานรัฐสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. คุณสมบัติ ความรู้และประสบการณ์ของผู้วิจัย

๔.๑ นักวิจัยหรือคณะวิจัย ซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่เป็นนักวิชาการหรืออาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา นักวิชาการอิสระ หรือนักวิชาการจากสถาบันวิชาการ หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หรือสาขาวิชาบริหารรัฐกิจ หรือสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดเบื้องต้นการวิจัย โดยมีประสบการณ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ประกาศให้ทุน

๔.๒ สามารถปฏิบัติงานและควบคุมการวิจัยได้ตลอดระยะเวลาที่ได้รับทุน รวมทั้งสามารถดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดอย่างมีคุณภาพ

๔.๓ นักวิจัยหรือคณะวิจัยนำส่งแผนการจัดการข้อมูลวิจัย (Data Management Plan) ตามแบบฟอร์มที่สำนักงานฯ กำหนด

๔.๔ กรณีนักวิจัยที่มีการดำเนินการศึกษาวิจัยที่เป็นเรื่องอ่อนไหวและกลุ่มเปราะบาง จะต้องขออนุมัติการดำเนินการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของสถาบันหรือมหาวิทยาลัย ให้จัดส่งสำเนาเอกสารการอนุมัติหรือ Certificate of Approval เพื่อประกอบการทำสัญญา

๕. ระยะเวลาดำเนินการวิจัยและงบประมาณการวิจัย

๕.๑ ระยะเวลาดำเนินการวิจัยไม่เกิน ๙๐ วัน นับถัดจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง ทั้งนี้ ไม่นับรวมระยะเวลาที่ผู้ว่าจ้างดำเนินการตรวจสอบรายงานการวิจัยของผู้วิจัย

๕.๒ งบประมาณวิจัย ๑๓๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสามหมื่นบาทถ้วน) โดยนำเสนอรายละเอียดของรายการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานวิจัยอย่างเหมาะสมและชัดเจน

๖. การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย

๖.๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาเฉพาะข้อเสนอโครงการวิจัยตามแบบเสนอโครงการวิจัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (แบบ ว.๑) ที่ส่งภายในระยะเวลาที่กำหนด

๖.๒ พิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยเป็นไปตามแนวทางที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนด โดยการพิจารณาของคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาตามระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการวิจัยและพัฒนา พ.ศ. ๒๕๔๖

๖.๓ ผลการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาถือว่าเป็นที่สิ้นสุด

๗. กำหนดการส่งรายงานการวิจัยของผู้วิจัย

๗.๑ รายงานความก้าวหน้าการวิจัยปริมาณงานไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผลงานวิจัยทั้งหมด ประกอบด้วย บทที่ ๑ (บทนำ) บทที่ ๒ (การทบทวนวรรณกรรม กรอบแนวคิดทฤษฎี/กรอบแนวคิดการวิจัย) บทที่ ๓ (ผลงานวิจัย) เป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย (บางส่วน) ภายใน ๔๕ วัน (สี่สิบห้า) วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญาจ้าง

๗.๒ รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วย บทที่ ๑ (บทนำ) บทที่ ๒ (การทบทวนวรรณกรรม กรอบแนวคิดทฤษฎี/กรอบแนวคิดการวิจัย) บทที่ ๓ (ผลการวิจัย) บทที่ ๔ (สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ บทสรุปเชิงนโยบาย บทคัดย่อ (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) และบทคัดย่อแบบกราฟิก (Graphical Abstract หรือ Visual Abstract) ภายใน ๔๕ วัน (สี่สิบห้า) วัน นับแต่วันที่ผู้วิจัยได้รับหนังสือแจ้งผลการตรวจรายงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๘. การจ่ายค่าจ้างวิจัย แบ่งออกเป็น ๓ (สาม) งวด ดังนี้

งวดที่ ๑ เป็นเงินร้อยละ ๓๐ ของค่าจ้างทั้งหมด เมื่อผู้วิจัยได้ทำสัญญาจ้างศึกษาวิจัยกับสำนักงานฯ

งวดที่ ๒ เป็นเงินร้อยละ ๔๐ เมื่อผู้วิจัยได้ส่งรายงานความก้าวหน้าของการวิจัยปริมาณงานไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผลงานวิจัยทั้งหมด และรายงานดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาเรียบร้อยแล้ว

งวดที่ ๓ เป็นเงินร้อยละ ๓๐ เมื่อผู้วิจัยได้ส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ตามเงื่อนไขในสัญญาจ้างศึกษาวิจัยและรายงานดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาเรียบร้อยแล้ว

๙. ค่าปรับ

หากผู้วิจัยไม่ดำเนินการตามสัญญา ให้กำหนดค่าปรับเป็นรายวันในอัตราร้อยละ ๐.๑๐ (ศูนย์จุดหนึ่งศูนย์) ของราคาค่าจ้างวิจัยทั้งหมด

๑๐. การส่งข้อเสนอโครงการวิจัย

๑๐.๑ ทางไปรษณีย์ เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ และขอให้จัดส่งเอกสารในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word มายังไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ research.thaiparliament@gmail.com

๑๐.๒ ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ research.thaiparliament@gmail.com โดยให้จัดส่งเอกสารทั้งในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word

๑๐.๓ ทาง Google Form โดยสแกน QR Code ดังแนบ เพื่อกรอกแบบฟอร์ม พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word

๑๑. การเปิดและปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย

เป็นไปตามประกาศที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนด

๑๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๗๖๑

ข้อกำหนดเบื้องต้นการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐
เรื่อง การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายของประเทศไทยเกี่ยวกับการบังคับคดีในสินทรัพย์ดิจิทัล

๑. เหตุผลและความจำเป็น

ปัจจุบันสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Assets) ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาเทคโนโลยีบล็อกเชน (Blockchain) ส่งผลให้เกิดทรัพย์สินรูปแบบใหม่ที่สามารถซื้อขาย ถือครอง และโอนสิทธิได้ การยอมรับสินทรัพย์ดิจิทัลในระดับกว้างขวางส่งผลให้ประเทศไทยมีการตรา พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ ขึ้น เพื่อให้การกำกับและการควบคุม การดำเนินกิจกรรมและการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทำให้ การดำเนินกิจกรรมและการประกอบธุรกิจดังกล่าวมีความโปร่งใส อันจะเป็นประโยชน์ในการรักษาความมั่นคง ในทางเศรษฐกิจของประเทศและการคุ้มครองผู้ลงทุนและประชาชนที่เกี่ยวข้อง โดยมีการกำหนดนิยามคำว่า "สินทรัพย์ดิจิทัล" ให้หมายความว่า คริปโทเคอร์เรนซีและโทเคนดิจิทัล การกำหนดหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (คณะกรรมการ กลต.) ในการกำกับและควบคุมสินทรัพย์ ดิจิทัลและผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจ สินทรัพย์ดิจิทัลที่ต้องขอใบอนุญาตก่อนเปิดให้บริการ การกำหนดการเพิกถอนการอนุญาตประกอบธุรกิจและ การห้ามทำธุรกรรม การกำหนดการป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล และการกำหนดโทษทางอาญาและมาตรการลงโทษทางแพ่งสำหรับผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติ ประกอบกับประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่งถือว่าสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นสิทธิเรียกร้องหรือทรัพย์สินที่ไม่มีรูปร่าง อันจะยึดหรืออายัดได้ ตามกฎหมาย จึงทำได้เพียงการส่งคำสั่งอายัดสิทธิเรียกร้องไปยังผู้ให้บริการกระเป๋าเงินดิจิทัล (Digital Wallet) เพื่อล็อกบัญชีและสั่งให้มอบสินทรัพย์ดิจิทัลเพื่อขายทอดตลาดต่อไป

อย่างไรก็ตาม กฎหมายข้างต้นยังไม่ครอบคลุมถึงศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ดิจิทัลนอกราชอาณาจักร แต่ให้บริการแก่บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักร ทำให้มีการนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดอาชญากรรม ทางเทคโนโลยีไปซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลผ่านศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลนอกราชอาณาจักรดังกล่าว ตลอดจน มีการแปลงสภาพการเงินที่ได้จากการกระทำความผิดเป็นสินทรัพย์ดิจิทัลและโอนไปยังกระเป๋าเงินดิจิทัล ที่ถูกเปิดโดยบัญชีม้า (Mule Account) ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๘ ประเทศไทยได้ตราพระราชกำหนด การประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาและอุดช่องว่างทางกฎหมายเดิม โดยกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลหมายรวมถึงผู้ประกอบธุรกิจฯ ที่อยู่นอกราชอาณาจักรไทย แต่ให้บริการแก่บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรไทยต้องจดทะเบียนขออนุญาตตามกฎหมายไทย เพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและการฟอกเงิน และเสริมการบังคับใช้พระราชกำหนดมาตรการ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการตรวจสอบ ระงับการทำธุรกรรม และติดตามเงินคืนให้แก่ผู้เสียหายได้

แม้ประเทศไทยได้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องข้างต้นและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่งให้อำนาจเจ้าหน้าที่กรมบังคับคดีอายัดสินทรัพย์ดิจิทัลได้ แต่ในการบังคับคดีที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ ดิจิทัลยังมีข้อจำกัด กล่าวคือ กระบวนการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งปัจจุบัน ถูกออกแบบมาสำหรับทรัพย์สินแบบดั้งเดิม ทำให้เกิดข้อจำกัดในการใช้อำนาจของเจ้าพนักงานบังคับคดีในการยึด อายัด และขายทอดตลาดสินทรัพย์ดิจิทัล ดังนี้

๑) การยึดทรัพย์ การยึดสินทรัพย์ดิจิทัลยังทำได้ยาก โดยเฉพาะกรณีกระเป๋าเงินดิจิทัลที่ลูกหนี้ควบคุมเอง (Non-Custodial Wallet) หากไม่มีการเปิดเผยกุญแจส่วนตัว (Private Key) จะไม่สามารถเข้าถึงหรือยึดได้ ส่วนกระเป๋าเงินดิจิทัลแบบมีผู้ดูแล (Custodial Wallet) แม้จะยึดได้ผ่านคำสั่งศาล แต่หากผู้ให้บริการอยู่นอกประเทศ ศาลก็จะไม่สามารถส่งคำสั่งบังคับให้กับผู้ใดได้ ซึ่งแตกต่างจากกรณีสังหาริมทรัพย์ทั่วไปที่สามารถดำเนินการยึดโดยตรงต่อสิ่งของหรือทรัพย์สินที่ตั้งอยู่ในสถานที่ที่แน่นอน

๒) การอายัด กรณีที่สินทรัพย์ดิจิทัลอยู่กับผู้ให้บริการในต่างประเทศซึ่งมิได้อยู่ภายใต้เขตอำนาจศาลไทย คำสั่งอายัดจะไม่ผูกพันหรือไม่มีผลในทางปฏิบัติ

๓) การจำหน่าย ระบบขายทอดตลอดแบบเดิมไม่รองรับสินทรัพย์ดิจิทัล ทั้งในปัญหาด้านการตีราคาที่มีความผันผวนและปัญหาการโอนกรรมสิทธิ์ในกรณีที่ไม่มีการเปิดเผยกุญแจส่วนตัว

แม้พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์นอกราชอาณาจักรที่มีการให้บริการแก่บุคคลในไทยต้องจดทะเบียนขออนุญาตตามกฎหมายไทย แต่ยังคงมีประเด็นความท้าทายที่จำเป็นต้องพิจารณาต่อไป ได้แก่ การบังคับใช้จริงกับแพลตฟอร์มต่างประเทศหรือผู้ประกอบธุรกิจที่อยู่นอกเขตอำนาจศาลไทยในการดำเนินคดีหรือบังคับใช้มาตรการทางปกครอง การติดตามธุรกรรมแบบ Peer-to-Peer (P2P) หรือการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลโดยตรงระหว่างบุคคลโดยไม่ผ่านศูนย์กลาง การพัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่อาจสร้างช่องทางใหม่ในการฟอกเงินที่กฎหมายของประเทศไทยอาจยังไม่ครอบคลุมได้อย่างสมบูรณ์ และการต้องประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) และหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ เพื่อให้การสืบสวนและการดำเนินคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาวิจัย เรื่อง การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายของประเทศไทยเกี่ยวกับการบังคับคดีในสินทรัพย์ดิจิทัล เพื่อรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ สร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนภายในประเทศที่ลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล และป้องกันการฟอกเงินของอาชญากรรมข้ามชาติ

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒.๑ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ช่องว่างทางกฎหมายและช่องว่างการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อปรับปรุงแก้ไขกฎหมายของประเทศไทยเกี่ยวกับการบังคับคดีในสินทรัพย์ดิจิทัล

๒.๒ เพื่อศึกษากฎหมาย มาตรการทางกฎหมาย และแนวทางการบังคับคดีของต่างประเทศที่ใช้บังคับกรณีสินทรัพย์ดิจิทัล รวมทั้งการให้อำนาจรัฐสามารถถือครองสินทรัพย์ดิจิทัลที่ยึดมาได้แทนการขายทอดตลาด เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับประเทศไทย

๒.๓ เพื่อวิเคราะห์และเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงบทบัญญัติกฎหมายและแนวทางการบังคับคดีของประเทศไทยที่ใช้บังคับกรณีสินทรัพย์ดิจิทัล รวมทั้งการให้อำนาจรัฐสามารถถือครองสินทรัพย์ดิจิทัลที่ยึดมาได้แทนการขายทอดตลาด

๓. ขอบเขตของการวิจัย

๓.๑ ศึกษาวิเคราะห์ช่องว่างทางกฎหมายและช่องว่างการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อปรับปรุงแก้ไขกฎหมายของประเทศไทยเกี่ยวกับการบังคับคดีในสินทรัพย์ดิจิทัล ภายหลังการตราพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ทั้งในด้านกระบวนการ ด้านเทคโนโลยี และความพร้อมของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๓.๒ ศึกษากฎหมาย มาตรการทางกฎหมาย และแนวทางการบังคับคดีของต่างประเทศที่ใช้บังคับกรณีสินทรัพย์ดิจิทัล เพื่อให้อำนาจเจ้าพนักงานบังคับคดีในการยึด อายัด และขายทอดตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลได้ โดยบังคับใช้กับผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลและผู้ให้บริการกระเป๋าเงินดิจิทัลทั้งที่อยู่ในประเทศไทยและนอกราชอาณาจักร และเพื่อให้อำนาจรัฐสามารถถือครองสินทรัพย์ดิจิทัลที่ยึดมาได้แทนการขายทอดตลาดในลักษณะของกองทุนสำรองทางเลือกของประเทศหรือลักษณะอื่นใด โดยศึกษาจากประเทศต้นแบบที่มีความก้าวหน้าด้านกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลและสามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างน้อย ๓ ประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร สวิตเซอร์แลนด์ สหภาพยุโรป สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น เยอรมนี ฯลฯ

๓.๓ วิเคราะห์และเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงบทบัญญัติกฎหมายและแนวทางการบังคับคดีของประเทศไทยที่ใช้บังคับกรณีสินทรัพย์ดิจิทัล รวมทั้งการให้อำนาจรัฐสามารถถือครองสินทรัพย์ดิจิทัลที่ยึดมาได้แทนการขายทอดตลาดในลักษณะของกองทุนสำรองทางเลือกของประเทศหรือลักษณะอื่นใด ที่มีความสอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจ การรักษาเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศต่อการทำธุรกรรมและสินทรัพย์ดิจิทัลของประเทศไทย รวมทั้งพลวัตและการแข่งขันทางเศรษฐกิจดิจิทัลของโลก ในการปรับปรุงแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๔. คุณสมบัติ ความรู้และประสบการณ์ของผู้วิจัย

๔.๑ นักวิจัยหรือคณะวิจัย ซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่เป็นอาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา นักวิชาการอิสระ หรือนักวิชาการจากสถาบันวิชาการต่าง ๆ ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาเศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ พาณิชยศาสตร์และการบัญชี บริหารธุรกิจ หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดเบื้องต้นการวิจัย โดยมีประสบการณ์วิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ประกาศให้ทุน และมีผลงานวิชาการหรือผลงานวิจัยอันเป็นที่ประจักษ์ในระดับประเทศหรือระดับนานาชาติ

๔.๒ สามารถปฏิบัติงานและควบคุมการวิจัยได้ตลอดระยะเวลาที่ได้รับทุน รวมทั้งสามารถดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดอย่างมีคุณภาพ

๔.๓ นักวิจัยหรือคณะวิจัยนำส่งแผนการจัดการข้อมูลวิจัย (Data Management Plan) ตามแบบฟอร์มที่สำนักงานฯ กำหนด

๔.๔ กรณีนักวิจัยที่มีการดำเนินการศึกษาวิจัยที่เป็นเรื่องอ่อนไหวและกลุ่มเปราะบาง จะต้องขออนุมัติการดำเนินการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของสถาบันหรือมหาวิทยาลัย ให้จัดส่งสำเนาเอกสารการอนุมัติหรือ Certificate of Approval เพื่อประกอบการทำสัญญา

๕. ระยะเวลาดำเนินการวิจัยและงบประมาณการวิจัย

๕.๑ ระยะเวลาดำเนินการวิจัยไม่เกิน ๙๐ วัน นับถัดจากวันที่ลงนามในสัญญาจ้าง ทั้งนี้ ไม่นับรวมระยะเวลาที่ผู้ว่าจ้างดำเนินการตรวจสอบรายงานการวิจัยของผู้วิจัย

๕.๒ งบประมาณวิจัยไม่เกิน ๑๓๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสามหมื่นบาทถ้วน) โดยนำเสนอรายละเอียดของรายการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานวิจัยอย่างชัดเจน

๖. การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย

๖.๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาเฉพาะข้อเสนอโครงการวิจัยตามแบบเสนอโครงการวิจัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (แบบ ว.๑) ที่ส่งภายในระยะเวลาที่กำหนด

๖.๒ พิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยและแบบฟอร์มแผนการจัดการข้อมูลวิจัยเป็นไปตามแนวทางที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนด โดยการพิจารณาของคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาภายใต้การดำเนินการตามระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการวิจัยและพัฒนา พ.ศ. ๒๕๔๖

๖.๓ ผลการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาถือว่าเป็นที่สิ้นสุด

๗. กำหนดการส่งรายงานการวิจัยของผู้วิจัย

๗.๑ รายงานความก้าวหน้าการวิจัยปริมาณงานไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผลงานวิจัยทั้งหมด ประกอบด้วย บทที่ ๑ (บทนำ) บทที่ ๒ (การทบทวนวรรณกรรม กรอบแนวคิดทฤษฎี/กรอบแนวคิดการวิจัย) บทที่ ๓ (ผลงานวิจัย) เป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย (บางส่วน) ภายใน ๔๕ (สี่สิบห้า) วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญาจ้าง

๗.๒ รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วย บทที่ ๑ (บทนำ) บทที่ ๒ (การทบทวนวรรณกรรม กรอบแนวคิดทฤษฎี/กรอบแนวคิดการวิจัย) บทที่ ๓ (ผลการวิจัย) ครบทุกข้อ บทที่ ๔ (สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ บทสรุปเชิงนโยบาย บทคัดย่อ (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) ภายใน ๔๕ (สี่สิบห้า) วัน นับแต่วันที่ผู้วิจัยได้รับหนังสือแจ้งผลการตรวจรายงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๗.๓ ข้อมูลตามแผนการจัดการข้อมูลวิจัย

๘. การจ่ายค่าจ้างวิจัย แบ่งออกเป็น ๓ (สาม) งวด ดังนี้

งวดที่ ๑ เป็นเงินร้อยละ ๓๐ ของค่าจ้างทั้งหมด เมื่อผู้วิจัยได้ทำสัญญาจ้างศึกษาวิจัยกับสำนักงานฯ

งวดที่ ๒ เป็นเงินร้อยละ ๔๐ เมื่อผู้วิจัยได้ส่งรายงานความก้าวหน้าของการวิจัยปริมาณงานไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผลงานวิจัยทั้งหมด และรายงานดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาเรียบร้อยแล้ว

งวดที่ ๓ เป็นเงินร้อยละ ๓๐ เมื่อผู้วิจัยได้ส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ตามเงื่อนไขในสัญญาจ้างศึกษาวิจัยและรายงานดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาเรียบร้อยแล้ว

๙. ค่าปรับ

หากผู้วิจัยไม่ดำเนินการตามสัญญาจ้างศึกษาวิจัย ให้กำหนดค่าปรับเป็นรายวันในอัตราร้อยละ ๐.๑๐ (ศูนย์จุดหนึ่งศูนย์) ของราคาค่าจ้างวิจัยทั้งหมด

๑๐. การส่งข้อเสนอโครงการวิจัย

๑๐.๑ ทางไปรษณีย์ เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ และขอให้จัดส่งเอกสารในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word มายังไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ research.thaiparliament@gmail.com

๑๐.๒ ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ research.thaiparliament@gmail.com โดยให้จัดส่งเอกสารทั้งในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word

๑๐.๓ ทาง Google Form โดยสแกน QR Code ดังแนบ เพื่อกรอกแบบฟอร์ม พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารในรูปแบบไฟล์ PDF และไฟล์ Word

๑๑. การเปิดและปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย

เป็นไปตามประกาศที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนด

๑๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๗๖๑

แบบ ว.๑

แบบเสนอโครงการวิจัย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. **ชื่อโครงการวิจัย** (ภาษาไทย).....

.....

(ภาษาอังกฤษ) .....

.....

๒. **กรณีเสนอในนามสถาบัน**

๒.๑ หน่วยงาน.....

๒.๒ หัวหน้าโครงการ.....

๒.๓ คณะผู้วิจัย.....

๓. **กรณีเสนอในนามนักวิชาการอิสระ**

๓.๑ ผู้เสนอโครงการวิจัย.....

๓.๒ คณะผู้วิจัย.....

.....

.....

.....

๔. **ขอเสนอโครงการวิจัยต่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร**
ในวงเงิน.....**บาท** (.....)

๕. **ระยะเวลาทำการวิจัย** .....

.....

๖. **รายละเอียดโครงการวิจัยดังข้อเสนอโครงการวิจัยที่แนบมาพร้อมนี้**

ข้อเสนอโครงการวิจัย

เรื่อง.....

๑. บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๑.๒ การทบทวนวรรณกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๑.๓ กรอบความคิดการวิจัย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ .....

.....

๒.๒ .....

.....

๒.๓ .....

.....

๓. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๔. ขอบเขตการวิจัย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๕. วิธีดำเนินการวิจัย

☐ การวิจัยเอกสาร.....

.....

.....

☐ การวิจัยเชิงปริมาณ

๑) นิยามปฏิบัติการวิจัย.....

.....

.....

๒) ประชากรเป้าหมายและการสุ่มตัวอย่าง.....

.....

๓) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....

.....

.....

๔) การวิเคราะห์ข้อมูล.....

.....

.....

☐ การวิจัยเชิงคุณภาพ

๑) ประเด็นศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล.....

.....

.....

๒) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก.....

.....

.....

๓) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....

.....

.....

๔) การสังเคราะห์ข้อมูล.....

.....

.....

๕.๔ การวิจัยที่ใช้ทั้งแนวทางการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ

๖. ผลงานที่ส่งมอบและแผนการดำเนินงานวิจัย

กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน และผลงานที่ส่งมอบ	ช่วงเวลาที่ดำเนินงานวิจัย/กิจกรรม (เดือน)											
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒

๗. งบประมาณและรายการค่าใช้จ่าย

๗.๑ หมวดค่าตอบแทน

.....บาท

.....บาท

.....บาท

๗.๒ หมวดค่าใช้จ่าย

.....บาท

.....บาท

.....บาท

๗.๓ หมวดค่าวัสดุ

.....บาท

.....บาท

.....บาท

๘. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ .....

.....

.....

๘.๒ .....

.....

.....

๘.๓ .....

.....

.....

๙. เอกสารอ้างอิง

๙.๑ ภาษาไทย

.....

.....

.....

.....

๙.๒ ภาษาอังกฤษ

.....

.....

.....

๑๐.ประวัตินักวิจัยในโครงการ.....

ชื่อ .....

ตำแหน่ง.....

ประวัติการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ผลงานวิจัย

.....

.....

.....

.....

.....

๑๑. คำรับรองของหน่วยงาน (กรณีเป็นการเสนอในนามสถาบัน) .....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฟอร์มแผนการจัดการข้อมูลวิจัย (Data Management Plan)

1. ชื่อโครงการ

.....

.....

2. หัวหน้าโครงการ

.....

.....

3. ประเภทของข้อมูล

3.1 ประเภทของข้อมูล

.....

.....

.....

3.2 ชนิดข้อมูล

.....

.....

.....

3.3 รูปแบบไฟล์

.....

.....

.....

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. การรักษาความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัว

5.1 การรักษาความปลอดภัยข้อมูล (Data Security)

.....

.....

.....

5.2 การรักษาความเป็นส่วนตัว (Data Privacy)

.....

.....

.....

6. การจัดเก็บและการสำรองข้อมูล

.....

.....

.....

.....

7. การจัดเก็บข้อมูลหลังสิ้นสุดโครงการ

.....

.....

.....

.....

8. ข้อกฎหมายและจริยธรรมที่เกี่ยวข้อง

.....

.....

.....

.....

คู่มือการเขียนฟอร์มแผนการจัดการข้อมูลวิจัย (Data Management Plan)

(ภายใต้นโยบายการจัดการข้อมูลวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)

1. ชื่อโครงการ
2. หัวหน้าโครงการ
3. ประเภทของข้อมูล

3.1 ลักษณะข้อมูล

- ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) เป็นข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบตัวเลข สามารถนำไปวิเคราะห์ทางสถิติได้ เช่น ความพึงพอใจ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) เป็นข้อมูลที่ไม่ใช่ตัวเลข แสดงถึงคุณลักษณะหรือคุณสมบัติ เช่น บทสัมภาษณ์ บันทึกภาคสนาม ข้อความแบบสอบถาม บทสนทนากลุ่ม

3.2 ชนิดข้อมูล

- ข้อมูลตัวเลข (Numeric Data) เช่น จำนวน ราคา ปริมาณ
- ชุดข้อมูล (Dataset) เช่น รายชื่อโรงเรียน รายชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ข้อมูลตัวอักษร (Text Data) เช่น ความคิดเห็น ข้อเท็จจริง
- ข้อมูลเสียง (Audio Data) เช่น บทสัมภาษณ์พูด เสียงดนตรี
- ข้อมูลภาพ (Image Data) เช่น ภาพถ่าย ภาพลายเส้น
- ข้อมูลภาพเคลื่อนไหว (Video Data) เช่น วิดีโอ

3.3 รูปแบบไฟล์

ชนิดไฟล์	นำเข้า	จัดเก็บ	เผยแพร่
ไฟล์ตัวเลข	- Spreadsheet (.xls/.xlsx/.csv)	.csv .xlsx	.csv
ไฟล์ชุดข้อมูล	- Spreadsheet (.xls/.xlsx/.csv)	.csv .xlsx	.csv
ไฟล์เอกสาร	- Adobe Portable Document Format (PDF, PDF/A) (.pdf) - Document (.doc/.docx)	PDF/A .docx	PDF
ไฟล์เสียง (Audio)	- Waveform Audio Format (.wav) - MPEG-1 Audio Layer 3 (.mp3)	WAV	MP3
ไฟล์ภาพ (Image)	- JPEG (.jpg, .jpeg) - PNG (.png) - TIFF (.tif, .tiff) - Bitmap	TIFF	JPG

ชนิดไฟล์	นำเข้า	จัดเก็บ	เผยแพร่
	- Raw Image - EIFF - DNG - PICT		
ไฟล์วิดีโอ	- MPEG-2 (.mpg, .mpeg, ...) - MPEG-4 H264 (.mp4) - Lossless AVI (.avi) - QuickTime (.mov)	MKV	MP4

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

- แบบสอบถามในรูปแบบกระดาษ โทรศัพท์ อีเมล ออนไลน์ (Questionnaire)
- แบบสำรวจในรูปแบบกระดาษ ออนไลน์ (Survey)
- การสัมภาษณ์ (Interview) - การพูดคุยเพื่อรวบรวมข้อมูลโดยตรงจากผู้ให้ข้อมูล ซึ่งอาจเป็นแบบตัวต่อตัวหรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- การสังเกตการณ์ (Observation) - การเฝ้าดูและบันทึกพฤติกรรมหรือเหตุการณ์ในสภาพแวดล้อมจริงเพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ
- การสนทนากลุ่ม (Focus Group) - การรวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ภายใต้การนำของผู้ดำเนินการ
- การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) - การศึกษาและสกัดข้อมูลจากเอกสารที่มีอยู่แล้ว เช่น รายงาน บทความวิชาการ หรือบันทึกทางประวัติศาสตร์
- การวิเคราะห์เนื้อหาสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media Analysis) - การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์
- การศึกษาติดตามผู้ใช้ (User Tracking Studies) - การติดตามพฤติกรรมการใช้งานของผู้ใช้ผ่านเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชัน
- การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analysis)
- การทดลอง (Experiment) - การจัดสภาพแวดล้อมควบคุมเพื่อทดสอบสมมติฐานและวัดผลจากตัวแปรที่กำหนด
- การติดตามข้อมูลระยะยาว (Longitudinal Study) - การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเดิมในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน
- การบันทึกจากอุปกรณ์ (Device Logging) - การเก็บข้อมูลจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น แอปพลิเคชัน หรือเซนเซอร์
- การทดสอบผู้ใช้ (Usability Testing) – การทดสอบการใช้งานผลิตภัณฑ์หรือบริการกับผู้ใช้จริง

5. **การรักษาความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัว**

5.1 การรักษาความปลอดภัยข้อมูล (Data Security) หมายถึง ป้องกันข้อมูลจากการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต การเปลี่ยนแปลง หรือการสูญหาย

- การควบคุมการเข้าถึงข้อมูล กำหนดสิทธิ์เฉพาะผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ใช้ระบบ login พร้อม 2FA (Two-Factor Authentication)
- การจัดเก็บข้อมูล ข้อมูลจะถูกจัดเก็บบนเซิร์ฟเวอร์ที่มีมาตรฐานความปลอดภัย หรือคลาวด์ที่เข้ารหัสข้อมูล
- การบันทึกการเข้าถึง (Audit Trail/Logs) มีการบันทึกและตรวจสอบการเข้าถึงข้อมูลย้อนหลัง
- การสำรองข้อมูล (Backup) มีระบบสำรองข้อมูลสม่ำเสมอ และเก็บสำเนาไว้ในสถานที่ปลอดภัย

5.2 การรักษาความเป็นส่วนตัว (Data Privacy) หมายถึง การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ให้ข้อมูลที่ระบุตัวตนหรือข้อมูลอ่อนไหวรั่วไหลหรือถูกใช้งานเกินขอบเขตที่อนุญาต

- การขอความยินยอม (Consent) ข้อมูลส่วนบุคคลจะเก็บก็ต่อเมื่อได้รับความยินยอมอย่างชัดเจนจากเจ้าของข้อมูล
- การลดข้อมูลส่วนบุคคล (Minimization) เก็บเฉพาะข้อมูลที่จำเป็นต่อการวิจัยเท่านั้น
- การนิรนามข้อมูล (Anonymization / Pseudonymization) ตัดลบข้อมูลที่สามารถระบุตัวตนได้ออก หรือแทนด้วยรหัสก่อนนำไปวิเคราะห์หรือเผยแพร่
- การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ เช่น พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) หรือ GDPR ถ้าเกี่ยวข้อง
- การจำกัดการเผยแพร่ข้อมูล ข้อมูลที่เผยแพร่ต่อสาธารณะจะไม่มีข้อมูลที่ระบุตัวตนได้

6. **การจัดเก็บและการสำรองข้อมูล**

- 3-2-1 Backup Rule แนวทางที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในการสำรองข้อมูล ซึ่งช่วยปกป้องข้อมูลสำคัญไม่ให้สูญหาย โดยมีหลักการดังนี้

- 3 สร้างสำเนาข้อมูลอย่างน้อย 3 ชุด (หนึ่งชุดเป็นต้นฉบับและอีกสองชุดเป็นข้อมูลสำรอง)
- 2 เก็บข้อมูลบนสื่อต่างประเภทกัน อย่างน้อย 2 ประเภท
  - ฮาร์ดดิสก์ภายใน (Internal Hard Drive) ฮาร์ดดิสก์แบบ HDD หรือ SSD ที่ติดตั้งในคอมพิวเตอร์
  - อุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลภายนอก (External Storage) ฮาร์ดดิสก์ภายนอก (External HDD/SSD) แฟลชไดรฟ์ (Flash Drive/USB Drive) เมมโมรี่การ์ด (Memory Card) อุปกรณ์ NAS (Network Attached Storage)
  - พื้นที่จัดเก็บข้อมูลบนคลาวด์ (Cloud Storage) Google Drive, iCloud, Dropbox, OneDrive บริการสำรองข้อมูลบนคลาวด์โดยเฉพาะ เช่น Backblaze, Carbonite

- 1 เก็บสำเนาข้อมูลอย่างน้อย 1 ชุดนอกสถานที่ (Offsite Backup)
  - ความถี่ในการสำรองข้อมูล เช่น ทุกวัน ทุกสัปดาห์ ทุกครั้งหลังบันทึกข้อมูล
  - การเก็บรักษาและการทำลายข้อมูล (Retention and Disposal Policy)

7. **การจัดเก็บข้อมูลหลังสิ้นสุดโครงการ**
   - ระยะเวลาการเก็บข้อมูลหลังสิ้นสุดโครงการ
8. **ข้อกฎหมายและจริยธรรมที่เกี่ยวข้อง**
   - พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
   - พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
   - พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562
   - ระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการวิจัยและพัฒนา พ.ศ. 2546